

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 5 | květen 2024

- 2 O čem se mluví... o našem členství v EU a jeho přínosu pro Pardubice s primátorem města Janem Nadrchalem
- 3 Nejdelší zavěšený most v Česku překlene řeku Labe
- 4 HC Dynamo Pardubice je vicemistrem extraligy
- 5 Cestu na zámek zdobí nadživotní socha koně
- 6 Ryanair odstartoval spojení z Pardubic do Barcelony-Girony

Pardubice

O čem se mluví...

... o našem členství v EU a jeho přínosu pro Pardubice s primátorem města Janem Nadrchalem

EVROPSKÁ UNIE

Pane primátore, 1. května uplynulo 20 let od vstupu České republiky do Evropské unie. Jak vnímáte naše členství?

Mohu mít k některým povinnostem vyplývajícím z našeho členství v EU výtky, nicméně pozitivní a výhody je výrazně převyšují. Důležitá je politická a ekonomická stabilita, kterou nám členství v Evropské unii poskytuje. Společný trh nám umožňuje volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a lidí, což podporuje obchodní výměnu a ekonomický růst. Díky společnému trhu mohou naše firmy expandovat do dalších členských zemí a získávat nové zákazníky, což přispívá k vytváření pracovních míst a zvyšování životní úrovně našich občanů. Navíc nám členství v Evropské unii umožňuje spolupracovat s dalšími členskými státy na řešení společných problémů a významně se podílet na formování evropských politik a právních předpisů. Společně můžeme lépe čelit výzvám, jako je změna klimatu, migrace, bezpečnost či inovace.

Z pohledu primátora Pardubic, středně velkého města v České republice, je velmi důležité být součástí Evropské unie. Našemu městu přineslo naše členství mnoho výhod a příležitostí – jedním z nejvýraznějších benefitů jsou právě evropské dotace a finanční prostředky, které nám umožňují realizovat rozmanité projekty ve prospěch našich občanů. Díky těmto dotacím jsme mohli modernizovat infrastrukturu, podpořit rozvoj vzdělávání, kultury a turi-

smu, zlepšit životní prostředí a mnoho dalšího.

Co konkrétně přineslo naše členství v EU našemu městu?

Za těch dvacet let se podařilo dokončit či rozjet stovky a stovky projektů. Týkaly se regionálního rozvoje, životního prostředí, výzkumu i podnikání a inovací. Pokud bychom chtěli vyjmenovat jen ty největší, respektive nejzajímavější, bude ten seznam i tak opravdu velmi dlouhý. Za poslední měsíce městem ještě pořád rezonují Automatické mlýny, jejichž rekonstrukce byla realizována za velmi výrazné finanční podpory Evropské unie. Nový život se podařilo vdechnout parkům v centru města, Tyršovy sady a park Na Špicích nejenže poskytují prostor pro odpočinek, relaxaci a rekreační aktivity, ale také podporují biodiverzitu a ochranu přírody. Důležitou spojnici mezi historickým a obchodním centrem města byla revitalizace třídy Míru. Ten seznam je skutečně velmi dlouhý.

Před vstupem České republiky do Evropské unie byla ČR zapojena do tří nástrojů předvstupní pomoci – do programů Phare, Sapard a ISPA. Město Pardubice tak získalo první peníze evropské podpory na návrat Pernštýnské ulice do její historické podoby. Prvním „evropským projektem města“ se stalo přebudování prostoru a zázemí pro Speciální ZŠ Svítání (pozn. Komenského ul.). Kompletně zrekonstruovaná škola včetně tělocvičny a vybavení slouží dodnes. Podpora směřovala také do oblasti „měkkých“ projektů, kdy se město snažilo využít prostředky např. na sociální či kulturní rozvoj zaměstnanců.

V období 2007 až 2013 město získalo v rámci politiky soudržnosti EU prostředky na masivní investice do projektu na snížení energetické náročnosti budov, kdy jsme zapletovali a rekonstruovali budovy základních a mateřských škol. Během tří let získaly vnější pláště budov novou podobu včetně snížení energetické náročnosti. Solární ohřev dostalo na střechu také pardubické Aquacentrum. V rámci podpory větších měst byla za podpory evropských prostředků rekonstruována veřejná prostranství, v našem případě fakticky celá Dukla a Višňovka – vnitrobloky, parkoviště, hřiště, zeleň, kdy 50 % objemu vynaložených investic do této oblasti městem Pardubice

pak generovalo možnost podpory soukromým vlastníkům / SVJ pro opravu bytových domů.

Druhou oblastí pro rozvoj města byly investice do centra na projekty jako Rekonstrukce pěší zóny na třídě Míru, Rekonstrukce parku Na Špicích, Sokolovna Pardubice, Tyršovy sady.

V programovém období 2014–2020 se stalo město nositelem nástroje ITI Hradecko-pardubické aglomerace, kdy bylo pro území aglomerace zahrnující funkční území kolem Pardubic a Hradce Králové schopno zajistit více než 3 mld. Kč na témata vzdělávání, kultura, doprava, životní prostředí, podpora univerzit i podnikání. Město pokračovalo v investicích do modernizace odborných učeben na základních školách, na které navázala výstavba objektu Sféry, tedy unikátního objektu zaměřeného zejména na polytechnické vzdělávání a kreativní tvorbu. Správného Pardubáka určitě potěší postupně, byť na můj vkus zdlouhavé dobudování Labské cyklostezky. Zároveň vzniklo několik úseků nových cyklostezek (Kunětická, ke koupališti, podél ulice Pražské, na Vinici, lávka pro pěší a cyklisty ze Svítkova do Rosic atd.). Nemalé finanční prostředky pak město získalo na projekty Inteligentního dopravního systému, který zahrnuje kamerový systém, Inteligentní řízení křižovatek a Inteligentní parkovací systém. Tyto projekty pak mají přesah do dalších, např. preference průjezdu MHD, radiová síť apod. Z programu švýcarsko-české spolupráce pak vznikl zbrusu nový terminál A zaměřený primárně na MHD, na nějž navázal autobusový terminál B. Město v současné době připravuje výstavbu terminálu JIH a parkovacího domu Vápenka, který přímo naváže na kompletní rekonstrukci multimodálního uzlu Pardubice, kdy nově postavená lávka překlene koleje a na jižní straně zaústí právě do nového parkovacího domu, čímž projekt finálně dotvoří.

Příjemcem dotačních prostředků z EU však není jenom město jako takové, ale i jeho organizace. Například Dopravní podnik města Pardubic díky nim průběžně obnovuje svůj vozový park, rozšiřuje trolejbusovou trakci do dalších částí města, např. do Ohranice nebo k Zámečku.

Pardubický podnikatelský inkubátor, neboli P-PINK, má díky dotaci z ITI Hradecko-pardu-

bické aglomerace již více než rok nové sídlo v rekonstruované městské budově na Jana Palacha.

A jednou z vůbec největších investičních akcí Vodovodů a kanalizací Pardubice posledních let je modernizace úpravny vody v Hrobicích, která vodou zásobuje více než 80 tisíc obyvatel. Investice za více než 650 mil. Kč byla dokončena v roce 2022.

Dá se to celé, tedy 20 let, vůbec vyčíslit?

Pardubice získaly v součtu podporu bezmála 2 miliardy korun, podpora se v jednotlivých obdobích podle oblastí pohybuje v rozmezí 60 až 95 % způsobilých výdajů jednotlivých akcí. Celkově velmi zjednodušeně řečeno město ke dvěma miliardám z Evropy přidalo miliardu korun z vlastního rozpočtu.

S žádostmi našťestí nekončíme. Můžeme představit některé z zásadních projektů, kdy budeme využívat nabídky čerpat evropské peníze?

Aktuálně se město uchází o dotaci v rámci ORP Pardubice, kdy pokračuje v realizaci projektu Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v Pardubicích. Dále bychom rádi získali podporu na projekty využívající 5G sítě (Sféra Pardubice v 5G, Kontrola nakládání s odpady, Rozšíření perimetru automatické kontroly vozidel) a zvýšili naši kybernetickou bezpečnost. Aktuálně připravovaný projekt Rekonstrukce MŠ Teplého by měl potěšit děti a rodiče „předškoláků“ a projekt Centrum sociálních služeb Bělehradská zase zlepšit zázemí a kvalitu poskytovaných služeb v oblasti sociální. Ve vazbě na životní prostředí a změny klimatu jsou plánovány projekty na „dosadby zeleně“ jak v centru města, tak o mimo něj – v Dražkovicích. Město by rádo také odbahnulo Čičák a zlepšilo funkci vody v krajinně formou drobných projektů revitalizace rybníčku a mokřadel. Pravděpodobně největší investicí, která město čeká, je novostavba areálu ZŠ Tomáše Garrigue Masaryka na území bývalých kasáren, kdy žádost o dotaci byla již podána a příprava projektu směřuje do fáze samotné realizace. V neposlední řadě by měla podpora směřovat i do agentury úřadu, jako je Digitální technická mapa či pořízení výpočetní techniky určené k digitalizaci stavebního řízení.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Kristýna Vlasáková, Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, archiv HC Dynamo Pardubice, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 29. dubna 2024. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 6 /2024: 23. května 2024.

Nejdelší zavěšený most v Česku překlene řeku Labe

Počátkem dubna se uskutečnila jedna z dalších zásadních etap v realizaci severovýchodního obchvatu Pardubic – výsuv dalšího segmentu nejdelšího zavěšeného mostu v České republice. Při výsuvu mostu se používá speciální technologie, při níž se nosná železobetonová konstrukce mostu vyrábí přímo na místě v tzv. výrobně a následně se pomocí hydraulických lisů vysouvá přes řeku Labe nad frekventovanou a oblíbenou cyklostezku.

V řece Labe, podél cyklostezky, jsou umístěny dva podpěrné prvky, zatímco most je ještě od druhého břehu řeky vzdálený. „Pro-

vádíme výsuv mostu z pravého břehu Labe na levý. Takovychyto výsuvů bude celkem osm, nyní je to pátý výsuv v řadě, takže budeme za polovinu délky mostu. Zhruba v červnu bychom se měli překlenuvat na druhou stranu. Zatím jdeme podle plánu a jsme spokojeni s postupem prací. Vysunujeme rychlostí půl metru za 15 vteřin v jednom taktu a celkem vždy vysouváme cca 32 metrů. Výsuv je náročná operace zajišťovaná desítkami pracovníků, kteří pečlivě provádějí kontrolu jednotlivých částí mostu, především funkci kluzných ložisek na pomocných podpěrách. Je nezbytné pracovat

s maximální přesností, a proto jsou s námi geodeti, aby pomohli kontrolovat milimetrovou přesnost. Most se vysouvá speciální hydraulikou z výroby, kde se jednotlivé části mostu vyrábějí. Jde o nejdelší zavěšený most v Česku,“ komentoval probíhající práce Petr Škoda z firmy Doprastav a. s. Most s rozpětím 122 metrů již překlenuje slepé rameno Labe, zatímco dalších 135 metrů mostu překoná cyklostezku a samotnou řeku Labe.

Cyklostezka bude fungovat nepřetržitě. Avšak při výsuvu mostu se může stát, že budou lidé kvůli bezpečnosti požádáni, aby pár minut vyčkali, než budou moci pokračovat v jízdě či chůzi dál. Cílem je udržet plynulý provoz jak na cyklostezce, tak i na vodě. „I přes to, že je projekt zadán formou Design & Build, klade se mimořádný důraz na estetický vzhled a design mostu. Společně s projektantem jsme pečlivě propracovali všechny detaily týkající se vzhledu i postupu výstavby mostu, protože oba tyto aspekty jdou ruku v ruce. Tento most, stavěný metodou vysouvání, je prvním svého druhu a v tomto ohledu nám poskytuje cenné poznatky,“ řekl autor mostu Petr Vítek z firmy Hochties, který je odborníkem na mostní konstrukce a hrál klíčovou roli v projektu.

Od roku 2006 pracovali silničáři na přípravách obchvatu. Stavba úseku o délce 4,2 kilometru započala v prosinci 2022. Přeložka

silnice I/36 začíná na Dubině u Lidlu, kde se napojuje na okružní křižovatku. Dále přetíná řeku Labe a pokračuje přes Hradeckou ulici až k okružní křižovatce u obchodního centra Globus. Celkové náklady na projekt činí téměř 1,5 miliardy korun. „Na severovýchodní obchvat čekáme desítky let a máme obrovskou radost, že ho nyní Ředitelství silnic a dálnic realizuje, v příštím roce bude otevřený a věříme, že uleví pardubické dopravě. Díky němu získáme výrazně vyšší přepravní kapacitu mezi oběma břehy Labe. Vážíme si toho, že jsme mohli být díky Ředitelství silnic a dálnic účastníky jednoho z výsuvů nejdelšího zavěšeného mostu v České republice. Město spolupracuje s Ředitelstvím silnic a dálnic na výstavbě paralelní cyklostezky, která povede na straně blíž k centru města a spojí Trnovou, Ohrazení a Polabiny s Dubinou-Židovem. Bude měřit zhruba 4,2 kilometru,“ řekl náměstek primátora za dopravu Jan Hrabal. Práce postupují zatím podle plánu a je očekáváno, že severovýchodní obchvat bude dokončen v plánovaném termínu na podzim roku 2025. „Během léta při výstavbě severovýchodního obchvatu dojde k dopravním omezením hlavně v oblasti Ohrazení a Trnové. Chtěl bych poprosit všechny řidiče o pochopení, po letních prázdninách bude zprovozněna první část obchvatu a situace se výrazně zlepší,“ doplnil Hrabal.

Zvýšená daň z nemovitosti průmyslových zón pomůže městské infrastruktuře

Město schválilo návrh obecného opatření, které v souladu se zákonem stanovuje a zvyšuje pro výpočet daně z nemovitosti místní koeficient na 5,0. Toto opatření se týká pouze významných průmyslových a obchodních zón. Pokud návrh podpoří i zastupitelé, nový koeficient by měl pro dotčené subjekty platit s účinností od 1. 1. 2025.

„Tímto opatřením nezvyšujeme daň z nemovitosti občanů, těm zvýšil daň z nemovitosti stát ze shora již v roce 2023. Reagujeme na změnu zákona o dani z nemovitých věcí, který nám nově umožňuje upravit koeficient daně z nemovitostí pro vybraná a konkrétně specifikovaná území. V našem případě se jedná o velké průmyslové zóny a ty nejrozsáhlejší obchodní zóny, které mají na infrastrukturu města největší dopady. U těchto oblastí navrhujeme místní koeficient zvýšit ze dvou na pět. Očekáváme zvýšení výnosů v desítkách milionů korun. Tyto peníze navíc pro městskou pokladnu budeme chtít použít na potřebné investice do občanské vybavenosti, jako jsou například parkovací kapacity nebo náklady spojené s výstavbou a přístavbou škol a školek,“ objasňuje

hlavní cíl opatření první náměstek primátora zodpovědný za ekonomiku a rozpočet Jakub Rychtecký s tím, že poté, co vláda prosadila snížení podílu městům a obcím na některých daních z příjmů fyzických, právnických osob nebo DPH, musí o to více města a obce hledat další finanční zdroje. Proto tento nový nástroj, který jim dali do rukou zákonodárci, město vítá. Toto opatření se bude týkat průmyslových zón ve Starých Čivčích, Pardubičkách, Semtínzone a Parama. Zvýšená daň z nemovitosti bude aplikována pouze na průmyslové a obchodní zóny, které byly identifikovány jako nejvíce zatěžující dopravní infrastrukturu, ekologický aspekt města, a které vyvolávají tlak na kapacity školní, zdravotnické a další občanskou vybavenost. Primátor města v této souvislosti upozorňuje, že investicemi do infrastruktury město vytváří lepší podmínky pro podnikání. „Během posledních deseti let se tržní hodnota majetku vlastníků nemovitostí v průmyslových a obchodních zónách výrazně zvýšila, avšak daň z nemovitosti zůstala stejná a nezvyšovala se odpovídajícím způsobem. Město posiluje hodnotu nemovitostí průmyslových a obchodních zón prostřednic-

tvím investic do infrastruktury, aniž by přímo získávalo podíl na jejich zvýšené hodnotě. Právě investicemi do komunikací, parkovacích ploch a další občanské vybavenosti fakticky zvyšujeme také hodnotu majetku nacházejícího se v lokalitách a městských částech těchto zón,“ komentuje záměr primátor města Jan Nadrchal.

Rozvoj průmyslových zón ve městě vede k nárůstu zaměstnávání cizinců, což přináší zase zvýšenou zátěž zejména v oblasti školství, zdravotnictví, veřejného pořádku a bezpečnosti. Pardubice se musí vypořádávat s přílivem cizinců a vytvářet pro jejich děti vzdělávací podmínky. V případě cizinců, kteří přicházejí za prací, postupně dochází ke slučování rodin. Město v důsledku toho musí vytvořit podmínky jak pro vzdělávání dětí cizinců, tak pro adaptaci celých rodin. Ve školách na území Pardubic je evidováno 819 žáků cizinců v základních školách a 219 dětí cizinců v mateřských školách. Více než polovina základních škol eviduje ve stavu žáků více než 8 % cizinců. „Jenom pro představu vybudování jednoho místa v základní škole je náklad cca 1,2 milionu korun. Navzdory tomu, že jsme v posledních čtyřech letech zajistili 400

nových míst v mateřských a základních školách, budeme potřebovat investovat do nové školy a navyšování kapacit školek další stovky milionů korun. Město musí řešit tyto situace samo a vynakládat finanční prostředky na jejich řešení. Tady by nám zvýšené výnosy z daně nemovitosti mohly výrazně pomoci,“ vysvětluje Jakub Rychtecký. Vedle průmyslových zón radní prosazují navýšení místního koeficientu pro nejnámennější obchodní zóny, které velmi zatěžují dopravou. Jedná se o lokality, které tvoří komplex většího počtu kamenných obchodů poskytujících zboží či služby široké veřejnosti, přičemž jejich součástí je vždy provozovna obchodního řetězce s převážnou nabídkou rychloobrátkového, zejména potravinářského zboží. „Pro účely navýšení místního koeficientu tak byly určeny obchodní zóny s obchodními řetězci Globus, Albert Polabiny, Kaufland Polabiny, Albert a Lidl u nádraží, Palác Pardubice, Billa a Mountfield – Svítok, Kaufland a Lidl – Višňovka, Lidl-Penny-Albert – Dubina. Většina těchto nadnárodních korporací daní své zisky v jiných státech než v České republice,“ uzavřel radní František Brendl.

HC Dynamo Pardubice je vicemistrem extraligy pro sezonu 2023/2024

Pardubický hokejový klub HC Dynamo Pardubice vylepšil třetí místo z loňského ročníku a z letošní sezony bere stříbrné medaile za druhé místo. Ve finále Dynamo nestačilo na Třinec v poměru 3:4 na zápa-

sy. Po základní části, kterou pardubické Dynamo ovládlo, se muselo soustředit na těžké čtvrtfinále s rivalem z Hradce Králové. Čtvrtfinálovou sérii Dynamo i díky infarktovým koncovkám zvládlo v poměru

4:1. V semifinále na pardubické hokejisty číhal znovuzrozený Litvínov. Pardubice v semifinále ani jednou nezaváhaly a postoupily v nejrychlejší možné době 4:0. Ve finále na Dynamo čekala tvrz s názvem

Oceláři Třinec. V dlouhé a napínavé sérii byl nakonec šťastnější Třinec a stal se tak vítězem extraligového ročníku 2023/2024.

„Nyní jsme zklamaní, že se nakonec možná trochu více štěstí ve finále přiklonilo na stranu soupeře, tak už to ale občas ve sportu chodí. Nicméně za pár dní, věřím, všichni druhé místo oceníme a budeme se z něho radovat, protože se jedná o skvělý úspěch, na který jsme dlouho čekali. Jsem na naše hokejisty opravdu hrdý za to, jak ve finále a v celém playoff bojovali,“ okomentoval sérii bezprostředně po posledním zápase primátor Jan Nadrchal. Přestože Dynamo nedosáhlo až na pomyslný vrchol, svými výkony bavilo desetisíce lidí nejen v ochozech enteria arény, ale v průběhu finálové série playoff také na velkoplošné obrazovce na Pernštýnském náměstí. „V Pardubicích se v playoff strhla opravdová hokejová horečka a celé město žilo hokejem. Jednoduše hockeytown. Nezbývá než pogratulovat soupeři a smeknout klobouk před tím, co Dynamo v letošní sezoně dokázalo. Děkuji celé organizaci a také všem fanouškům za důstojnou a krásnou reprezentaci města,“ poděkoval Jan Nadrchal.

Cestu na zámek zdobí nadživotní socha koně

Od konce dubna budou Pardubáci a návštěvníci města na louce mezi Příhrádkem a zámeckými valy potkávat sochu téměř třímetrového ocelového koně od renomovaného umělce Michala Gabriela. Socha zde zůstane minimálně rok.

„V březnu letošního roku nás oslovila trutnovská galerie EPO1 s nabídkou bezplatné výpůjčky sochy koně od významného českého sochaře Michala Gabriela. Rozhodování z naší strany nebylo nikterak zdlouhavé, neboť je tato socha

primárně určena do veřejného prostoru města, což nám zapadlo do dlouhodobého plánu umístit do Pardubic umělecký atribut koně, který je pro naše město tak typický,“ přiblížila záměr náměstkyně primátora zodpovědná za kulturu Jiřina Klčová.

Oddělení kultury pak společně se Službami města Pardubic vybralo dvě lokality, kam by se socha mohla umístit. „O finálním místě rozhodl sám Michal Gabriel, který si obě místa přijel prohlédnout. Volba tak padla na zelenou plochu mezi Příhrádkem a zámeckými valy,“ komentovala výběr místa Jana Fiedlerová, vedoucí oddělení kultury a cestovního ruchu s tím, že se umístění konzultovalo i s architektem Tomášem Jiránkem, který je autorem revitalizace Tyršových sadů.

Jediné náklady, které jsou pro město s touto instalací spojeny, jsou náklady za převoz díla a manipulační prostředky,

jež jsou nutné k umístění díla na dané místo a současně také pojištění sochy. Dohromady se jedná o necelých 40 tisíc korun.

Socha ocelového koně tak minimálně na jeden rok rozšíří stávající umělecká díla ve veřejném prostoru města Pardubic. „Takových děl máme v Pardubicích okolo 350, jedná se například o sochy, plastiky, mozaiky, ale i pamětní desky či drobné sakrální stavby,“ uzavřela náměstkyně Klčová. Umělecká díla ve veřejném prostoru Pardubic jsou kompletně zmapována v sekci Kulturní mapa na webu města.

Michal Gabriel je český sochař a vysokoškolský pedagog, který vede Ateliér sochařství na Fakultě umění VUT v Brně. Je držitelem ceny Jindřicha Chalupceckého (za rok 1994), která je udělována významným českým umělcům do 35 let. Svá díla vystavoval jak Evropě, tak v USA.

Multikulturní týden představí úspěšné multikulturní soužití v Evropě

Japonská batika, Peru, brazilský zouk, bulharské vyšívané šperky, prales a Nikaragua, hvězdná obloha, flamenco, Finsko a Island, brazilské fotografie, vína z celého světa, to vše a mnoho dalšího vás čeká koncem května. Tradiční pardubický festival nabídne přehlídku kultur a národností žijících s námi a kolem nás.

Na různých místech Pardubic budete od 17. do 24. května moci navštívit cestopisné přednášky, výstavy, kulinařské a výtvarné dílny, hudební i divadelní vystoupení. Pokud máte rádi pohyb, přihlaste se na volejbalový turnaj nebo taneční workshop. Protože se letošní ročník koná ve znamení oslav 20 let

vstupu České republiky do EU, zařadili jsme do programu přehlídku evropských filmů, a to i z méně známé lotyšské, estonské či portugalské produkce.

Festival vyvrcholí v pátek 24. května Multikulturním jarmarkem v Automatických mlýnech. Již od 11 hodin přijďte ochutnat arménskou, bulharskou, mongolskou, ukrajinskou, mexickou a ugandskou kuchyni. Zjistíte, jaké speciality se vaří v Pobřeží slonoviny a můžete je zkombinovat s kolumbijskou kávou, ciderem nebo francouzským vínem. Až do večera vás bude bavit irský, romský, španělský a mexický tanec, mariachi, balkánský zpěv a hra na morin khuur, indie rock či liquid funk

v provedení profesionálů i hudebních a tanečních nadšenců z pardubických souborů.

Pokud chcete sebe nebo své děti zaregistrovat na umělecký workshop, ani tak nepřijďte o dění na pódiu. Všechny dílny se odehrávají na nádvoří a na terase Sféry, v níž v průběhu odpoledne proběhnou česky a anglicky dvě přednášky. Dalším bonusem jsou komentované prohlídky areálu Mlýnů.

Těšit se můžete na plejádu známých i méně známých jmen, ale o to zajímavějších vystoupení. Festival je multižánrový a vícegenerační, na své si tak přijdou senioři i rodiny s dětmi, a na většinu akcí je vstup volný. Více

už vám nebudeme prozrazovat, sledujte naše webové stránky a sociální sítě, stavte se v informačním centru pro tištěný program, dívejte se kolem sebe, hledejte upoutávky a plakáty, ale především, poznamenejte si datum 13. ročníku Multikulturního týdne!

Věříme, že navzdory číslu bude festival pořádaný střediskem Europe Direct Pardubice ve spolupráci s tradičními i novými partnery z pardubického regionu šťastným, barvitým a osobitým kaleidoskopem napomáhajícím úspěšnému soužití v multikulturní Evropě.

Renata Escobar,
Europe Direct Pardubice

Již 32. ročník folklorního festivalu otevře Pernštýnská noc

Přijďte si v pátek 7. června užít oblíbenou Pernštýnskou noc, úvodní blok programů Folklorního festivalu Pardubice Hradec Králové, která je tradicí trvající už více než třicet let.

Jak už napovídá sám název akce, budou programy v historickém centru probíhat prakticky až do půlnoci, již od 16 hodin však na Pernštýnském náměstí můžete navštívit tradiční jarmark, kde lze přímo u výrobců za-

koupit nejen něco pěkného, ale také chutného.

O půl osmé pak na dvou pódii začne pestrá směsice lidových písní a tanců nejen souborů domácího regionu, ale také dalších uskupení z Čech, Moravy, Slovenska a Polska. Velké pódium bude protentokrát přichystáno na pardubickém zámku, kde celovečerní program ozvláštňují nejen zahraniční hosté festivalu, ale také

folková skupina Marien, která připomene dvacet let svého trvání.

Pokud vám muziky a tance bude málo, v sobotu můžete vyrazit do Hradce Králové – buď do Žižkovských sadů, nebo do Klicperova divadla na divadelní zpracování folklóru, či na večerní program na Šrámkově statku v Pileticích. A až se v neděli probudíte, přijďte se projít na zámecké valy, před obědem vychutnat Folklorní

školičku dětských souborů

a v brzkém odpoledni Rozmlouvání na zámku, závěrečný pořad festivalu. Jste srdečně zváni, vstupné se nikde neplatí a celý program najdete na stránkách www.folklornifestival.cz

Aleš Mokren, pořadatel

Ryanair odstartoval spojení z Pardubic do Barcelony-Girony

Přední letecký dopravce Ryanair se od 4. dubna 2024 slavnostně ujal druhé pravidelné linky z pardubického letiště za přítomnosti zástupců akcionářů, ředitele letiště a oblastní manažerky letecké společnosti. Irská společnost bude létat z Pardubic na Costa Bravu dvakrát týdně, a to vždy ve čtvrtek a v neděli.

Letiště Pardubice kombinuje vojenský charakter s funkcí veřejného mezinárodního letiště. Správu civilní části zajišťuje společnost East Bohemian Airport a.s. (EBA), která je převážně vlastněna statutárním městem Pardubice a Pardubickým krajem, a proto se na slavnostním zahájení sešli zástupci obou akcionářů. „Chtěl bych moc poděkovat vedení a managementu letiště a všem, kteří se

podíleli na tom, aby tato pravidelná linka byla uvedena do provozu. Věřím, že se v budoucnu najdou další pravidelné linky, které budou létat i jinam než do Španělska. Jsem rád, že je o lety zájem. Můžeme to vidět na zvyšujícím se počtu odbavených pasažérů. Přeji letišti, aby spolupráce s Ryanair byla úrodná a pokračovala i v nadcházejících letech. Na závěr bych chtěl poděkovat i Armádě ČR, která na letišti v Pardubicích provozuje Centrum leteckého výcviku,“ popřál letišti k novému letu jako zástupce jednoho z akcionářů primátor Pardubic Jan Nadrchal.

V současné době pardubické letiště disponuje lety do 17 atraktivních destinací. „Před šesti lety Ryanair rozjel linku z Pardubic do Alicante nejprve jako se-

zónní záležitost. Vzhledem k tomu, že si našla své pravidelné zákazníky, tak od loňského roku létá celoročně. Přeji si, aby se podobně povedlo rozvinout novou linku do Girony. Její první rotace byla plná, což je dobré znamení. Velmi si vážím, že na inaugurační let přišla i oblastní manažerka Ryanairu Alicja Wójcik-Gołębiowska, což dokazuje zájem tohoto významného dopravce o pardubické letiště. Potvrdila mi, že vnímá jeho zajímavý potenciál. Pohovořili jsme i o pokračování rozvoje oboustranně úspěšné spolupráce,“ informoval na slavnostním zahájení nové linky náměstek primátora zodpovědný za dopravu, investiční výstavbu a správu majetku města Jan Hrabal.

Nová pravidelná linka do známého katalánského letoviska s bohatou architekturou a rozsáhlým kulturním dědictvím představuje pro své návštěvníky nekonečné možnosti, jak strávit dovolenou. „Jsme nadšeni, že můžeme přivítat první let naší úplně nové linky spojující Pardubice a Barcelonu. Myslíme si, že tato úchvatná destinace bude skvělou volbou pro všechny obyvatele Pardubic a okolí. Pevně doufáme, že náš rozvoj na pardubickém letišti bude pokračovat i v nadcházejících sezónách,“ uvedla oblastní manažerka Ryanairu Alicja Wójcik-Gołębiowska.

Slavnostního zahájení inauguračního letu se účastnil také zástupce Pardubic

kého kraje. „Rozvoj pardubického letiště pokračuje a tato událost jen potvrzuje, že si bezesporu našlo své místo a zákazníky. Pokud zpočátku panovaly nějaké pochybnosti o jeho smyslu, tak se už rozplynuly,“ uvedl první náměstek hejtmana Michal Kortyš.

Rozšiřování nabídky pravidelných leteckých linek pro obyvatele Pardubic je považováno za důležitý krok v rámci společné strategie obou akcionářů a je klíčovým cílem letiště. „Mám radost, že se nám povedlo navázat na dlouhodobou spolupráci a výsledkem je další nová pravidelná linka. Věřím, že mnoho cestujících nejen z východočeského regionu využije toto dopravní spojení s evropskou metropolí. Jsem moc rád, že pardubické letiště nabízí cestujícím nové možnosti,“ uvedl ředitel společnosti EBA a.s. Ivan Čech.

Letiště v Pardubicích disponuje vzletovou a přistávací dráhou a dominantním prvkem infrastruktury je terminál Jana Kašpara. Jeho výstavba započala ve druhé čtvrtině roku 2016 a první cestující byli odbaveni 30. ledna 2018. „Pro mě je dnešní let dalším potvrzením rostoucího potenciálu pardubického letiště. Množství spojů zde je pro mě jasným signálem, že letiště funguje a bude i nadále úspěšně fungovat dál,“ uzavřela celé slavnostní zahájení nové linky náměstkyně primátora Jiřina Klčová zodpovědná za kulturu a životní prostředí.

Provoz MHD během kompletní uzavírky okružní křižovatky U Kalvodů

V sobotu 1. června 2024 bude zahájena II. etapa přestavby okružní křižovatky v Trnově (U Kalvodů), při níž dojde k úplné uzavírci úseku mezi zastávkami Poděbradská a Globus. Pro individuální dopravu i MHD je stanovena objíždňá trasa přes Staré Hradiště nebo po silnici I/37. Uzávěrka proto významně zasáhne do provozu MHD. Od 1. 6. dojde ke změně tras všech linek, které uvedeným úsekem projíždí.

Trolejbusová linka 3 pojedou po objíždňé trase ze zastávky Stavařov ulicí Bělehradskou, po silnici I/37 do zastávky Semtín, zastávka a dále do Bohdanče (nebude obsluhovat zastávku Globus), po stejné trase pojedou i ve směru na nádraží, na objíždňé trase obslouží všechny nácestné zastávky.

Linka 4 bude ukončena v zastávce Polabiny, točna.

Linka 7 bude vedena z náhradní zastávky Poděbradská umístěné před SOU plynárenským ulicí Karla Šípka, přes Polabiny, Sluneční po silnici I/37 do zastávky Globus, parkoviště, případně dále do Rybitví.

Linka 11, s výjimkou spojů do Rybitví, bude ukončena v zastávce Polabiny, točna, provoz na lince bude posílen.

Spoje do Rybitví pojedou po stejné trase jako linka 3, tedy ulicí Bělehradskou a po silnici I/37, linka nebude obsluhovat zastávku Globus (tuto zastávku bude po dobu výluky obsluhovat pouze linka 7). K omezení dojde na lince 13, ta pojedou ze zastávky Stavařov přes zastávky Univerzita, Cihelna a přes Staré Hradiště do Ohrazenice, interval na lince bude v pracovních dnech prodloužen na 15 minut.

Linka 33 bude s výjimkou spojů do Rybitví ukončena v náhradní zastávce Poděbradská. Spoje do Rybitví budou z náhradní zastávky Poděbradská pokračovat po objíždňé trase ulicí Karla Šípka, přes Polabiny, Sluneční a po silnici I/37 do zastávky Semtín, zastávka a dále ve své trase.

Trolejbusy na lince 2 budou až do konce II. etapy uzavírky, do 31. 8. 2024, i nadále ukončeny v zastávce Polabiny, Sluneční. Linka 30 nebude v období od 1. 6. do 31. 8. 2024 provozována, v části trasy bude nahrazena linkou 13.

Změna se dotkne také některých autobusových linek. Autobusy na lince 17 pojedou ze zastávky Terminál Univerzita přes Staré Hradiště do náhradní zastávky Ohrazenice, škola a dále do Srchu po své trase.

Linka 18 pojedou z Hlavního nádraží do zast. Polabiny, Okrajová (v opačném směru Polabiny, Sluneční) a po objíždňé trase ulicí Nádražní do zastávky Semtín, zastávka.

Linka nočního provozu 99 pojedou ve směru na nádraží ze zastávky Terminál Univerzita přes Staré Hradiště do zast. Ohrazenice, škola a dále po silnici I/37 do zastávky Polabiny, Sluneční, po stejné trase pojedou i v opačném směru. Pro spojení Ohrazenice se školami v Polabinách budou zavedeny ranní výpomocné spoje.

Trasy všech linek včetně map a jízdní řády budou s dostatečným předstihem uveřejněny na internetových stránkách Dopravního podniku města Pardubic www.dpmp.cz.

Jitka Malinská, mluvčí DPMP

Aviatická pouť již po třiadvacáté

Aviatická pouť patří tradičně k největším a nejkrásnějším airshows ve střední Evropě. 32. ročník Aviatické pouti se koná 1. a 2. června na letišti v Pardubicích, kde své první lety uskutečnil první český aviatik Ing. Jan Kašpar.

Kromě letadel ve vzduchu čeká na návštěvníky bohatý pozemní program. Děti oslaví svůj svátek zajímavou soutěžní cestou s bezpečnostními složkami pod názvem Dětský den – zážitků sen aneb Polette s námi na prázdniny. Nebude chybět ani výstava aut a auto-veteránů, prezentace techniky Armády ČR a řada dalších aktivit s partnery AP.

V rámci pětihodinového letového programu diváci uvidí repliky stíhacích dvouplošníků včetně vzdušných soubojů a pyrotechniky. Vzdušné síly Armády ČR se budou prezentovat letouny Jas-39 Gripen, L-159 ALCA, průletem hotovostních Gripenů s transportním dvoumotorovým letounem CASA 295. Zajímavé vystoupení nabízí záchrannářský vrtulník společnosti DSA se simulovanou záchranou pacienta, dynamické ukázky zásahu bude realizovat Cizinecká policie ČR a Vězeňská služba ČR. Ve scéně z II. světové války budou létat nejslavnější letouny: P-

-51D Mustang, první proudový letoun Messerschmitt Me-262 Schwalbe. Naprostou novinkou a premiérou letošní AP je legendární německý stíhací letoun: Messerschmitt BF-109. Ten přiletí poprvé do Pardubic od druhé světové války. Velkou podívanou slibuje akrobatická skupina The Flying Bulls Aerobatic Team a dva závodní akrobatičtí piloti ze seriálu Red Bull Air Race a mistři světa: Peter Besseney a Martin Šonka, dále pak Felix Baumgartner s vrtulníkem a pilotáží známého „skokana z vesmíru“ a dvojnásobný mistr světa a mistr Evropy v letecké

akrobacii Petr Jirmus. Centrum leteckého výcviku Pardubice se bude

prezentovat historickým Jak C-11, L-29C Albatros a žhavou novinkou a v premiéře letounem L-39NG z Aero Vodochody. Vzdušné síly Slovinska se představí letounem Pilatus PC-9.

Více informací k letošní Aviatické pouti najdete na www.aviatickypout.cz. Moc se na vás těšíme. Letu zdar.

Majka Schillerová,
Sdružení Aviatické pouti

Turistické informační centrum bodovalo v soutěži Turistpropag 2024

Pardubické infocentrum si z letošního ročníku Turistpropag odvezlo hned čtyři ocenění včetně jedné zvláštní ceny za kreslenou trhací mapu. Slavnostní vyhlášení ankety se konalo na výstavišti v Lysé nad Labem v rámci veletrhu Regiony 2024. „Dlouhodobě sázíme na lokální výrobce a motivy a ocenění jasně

potvrzují, že se nám tato cesta vyplácí,“ komentovala ředitelka Turistického informačního centra Pardubice Miloslava Christová, která se slavnostního vyhlášení účastnila. „Obrovskou radost nám udělalo první místo v kategorii Regionální potravina, kde se s naprostým přehledem prosadil pardubický perník,“ doplnila ředi-

telka Christová a dodala, že tuto medovou pochoutku vyrábí Iveta Schmidtová.

Další cenu získal Turistický průvodce Pardubic, který v kategorii turistických průvodců získal stříbrnou příčku a který vydává město Pardubice ve spolupráci s turistickým informačním centrem. Druhé místo v kategorii Dřevěné propagační

předměty pak obsadil dřevěný svícen od Gabriely Doležalové, který je k dispozici v adventním období právě v pardubickém infocentru. Zvláštní cenu získala také kreslená trhací mapa, která zaujala Asociaci turistických informačních center České republiky svou originalitou a užitečností.

Šestnáctá Noc kostelů otevře pět pardubických svatostánků

V pátek 7. června se uskuteční 16. ročník Noci kostelů. V roce 2009 bylo v České republice otevřeno 25 míst, loni už více než 1 700 míst a obliba této akce u lidí stále roste. V Pardubicích budete mít možnost navštívit kostel sv. Bartoloměje. Program začne v 18:00 vyzváněním zvonů a bohoslužbou spojenou s modlitbou za město. V 19:00 bude následovat komentovaná

prohlídka kostela spojená s hudebním vystoupením žáků ZUŠ v Pardubicích-Polabinách. Během večera se budete moci seznámit i s návrhem nového oltáře pro kostel od arch. Josefa Pleskota či se zaposlouchat do varhanní hudby. V klášterním kostele Zvěstování Panny Marie se programu ujmou především mladí lidé. Kromě hudebního vystoupení vás prostřednictvím

fotografií a vzpomínek seznámí s ložským světovým setkáním mládeže s papežem Františkem v Lisabonu. V kostele sv. Jiljí v Pardubičkách bude zpřístupněna zvonice a z blízka si budete moci prohlédnout i nejstarší varhany v Pardubicích na kůru. Kostel sv. Jana Křtitele bude tichem a svíčkami osvětleným prostorem zvát k zastavení se, k přemýšlení či modlitbě. Pokud by si

někdo chtěl udělat výlet do okolí, otevřen bude i kostel sv. Jana Nepomuckého v Lánech na Důlku. Bližší informace a podrobný program najdete na www.nockostelu.cz nebo na webových stránkách farnosti.

Na setkání s vámi se těší a příjemně prožítý večer vám přejí křesťané z pardubické farnosti.

Jan Uhlíř, arciděkan

Sokolské sletové slavnosti už v červnu!

Bohatý víkendový program 15.–16. 6. 2024 připravila Sokolská župa Východočeská-Pippichova pro sokoly i veřejnost. Na Městském atletickém stadionu na Dukle se bude konat Krajský slet spojený se sokolskými sletovými slav-

nostmi a sokolskou poutí. Pokud chcete zažít jedinečnou atmosféru vystoupení hromadných skladeb a užít si další sportovní i společenské aktivity, přijďte mezi nás. Rádi vás přivítáme např. v sobotu od 18:00 hodin na divadelním představe-

ní sokolského souboru Ledřiček z Klášterce nad Orlicí, v neděli pak od 9:00 hodin na sokolské pouti a dalších sportovních aktivitách. Vyvrcholením je v neděli od 14:00 hodin slavnostní zahájení a vystoupení hromadných skladeb. V příštím

Radničním zpravodaji zveřejníme další informace.

Bližší program představíme v dalším zpravodaji, sledujte naši událost na facebooku!

Lenka Pařízková, jednatelka župy

Společně bez bariér

Školy Artura Krause pořádají k 111. výročí speciálního školství v Pardubicích velkou akci „Společně bez bariér“. Dne 16. května mezi 9. a 13. hodinou se bude v par-

ku Na Špici slavit. Žáci a učitelé speciálních škol z Pardubického kraje si společně připomenou 111 let od otevření první speciální školy v Pardubicích. Účastníci se mohou

těšit na mnoho zajímavých aktivit z různých oblastí, těšte se na výstavu i koncert. Organizátoři připravili opičí dráhu, motokáry, kriket, trenážer jízdy na kánoji, ukázky

tréninku basketbalistů, hasičských soutěží, agility a skákací hrad. Vyzkoušet si můžete i pomůcky pro hendikepované.

Blanka Šteindlerová, pořadatelka

Venkovní prostor u Sféry s jarními a letními teplotami ožívá!

Od května do září se provoz na venkovní mlýnské piazzettě nezastaví. Mezi prvními akcemi, které Automatické mlýny nabídnou, bude Multikulturní týden. Velkou událostí bude také Muzejní noc, kdy budovy zůstanou otevřené do půlnoci. Mezi prestižní záležitosti bude patřit třídní zastávka technologické laboratoře EDU.Lab v partnerství se Škoda Auto, která je určená nejen pro základní a střední školy, ale i pro širokou veřejnost. Koncem června se v nové městské kulturní čtvrti představí univerzitní Vědecko-technický jarmark. Co nás čeká?

17.5. Muzejní noc – Sféra součástí muzejní noci! Přijďte si užít sférické dílničky, po-

kusy nebo komentované prohlídky. SFÉRA se vám otevře v 17.00 a uzavře o půlnoci.

24.5. Multikulturní týden – jarmark s účastí mezinárodních organizací působících v Pardubicích i taneční a hudební vystoupení. Komentované prohlídky SFÉRY u Science on a Sphere.

30.5. Slavíme společně – živé vysílání koncertu ZUŠ Polabiny „Slavíme společně“ na TV Noe.

1. 6. Den dětí – v průběhu dne bude pro děti připraven bohatý program v areálu Automatických mlýnů. Na své si přijdou děti při návštěvě sférických dílniček a dalších aktivit na piazzettě, ale i rodiče! V rámci Dne dětí budou opět přistaveny foodtrucky.

4.–6. 6. Škoda Auto EDU.Lab – v rámci partnerství SFÉRY se Škoda Auto se před budovou Vzdělávacího centra a Galerie města Pardubic objeví mobilní laboratoř Škoda EDU.Lab. Cílem projektu je ukázat žákům moderní technologie a nadchnout je pro studium techniky na středních a vysokých školách. Veřejnosti bude program přístupný od 14.30 do 17.30.

20. 6. Vědecko-technický jarmark – poprvé v areálu Automatických mlýnů bude Univerzita Pardubice pořádat Vědecko-technický jarmark. Svě místo si na piazzettě najde i stánek SFÉRY, kde se budete moci od 9.00 do 17.00 seznámit s možnostmi, které inovativní a kreativní

vzdělávací instituce nabízí, a vyzkoušet si jednoduché dílničky či pokusy.

A co nabízíme nad rámec naší standardní nabídky v létě? Skvělé příměstské tábory!

8. 7.–12. 7. Tajuplný ostrov + Příměstský tábor s umělou inteligencí + Letní škola umělé inteligence

15. 7.–19. 7. Tajuplný ostrov

29. 7.–2. 8. Sférická odyssea

5. 8.–9. 8. Sférická odyssea + sportovní park

19. 8.–23. 8. Tajuplný ostrov

19. 8.–23. 8. Avatar Masters: Kreativní dílna virtuální reality

26. 8.–30. 8. Tajuplný ostrov

Tereza Vsetečková, mluvčí Sféry

Světové umění v Automatických mlýnech

Jaro v Automatických mlýnech přináší spoustu zajímavých akcí, které nabídnou nezapomenutelné zážitky všem návštěvníkům. Těšit se můžete na 1. Máj v Automatických mlýnech, kdy jsme pro vás připravili komentované prohlídky areálem a speciální akci 1+1 zdarma. Skvělá příležitost, kam vyrazit na romantické rande.

Další událostí, na kterou se můžete těšit, je Muzejní noc, která proběhne 17. května. V areálu Automatických mlýnů budete mít možnost zhlédnout dokumenty o areálu v budově SILA a také rozhovory

s architektky jednotlivých budov. V celém areálu budou také probíhat noční zážitkové komentované prohlídky.

Velkou událostí v Automatických mlýnech bude Dětský víkend 1.–2. 6., který přinese nejen zábavu, ale také velké překvapení pro malé i velké návštěvníky. V sobotu 1. června v 15 hodin se v platanovém háji před Automatickými mlýny bude konat slavnostní odhalení nového uměleckého díla od Davida Černého, ve spolupráci se školou Svítání a pardubickou firmou JHV. „Pro nás je to především symbol bezpečí

a síly, které děti navštěvující Svítání tolik potřebují. Navíc to je dílo velmi neobvyklé, tak jak jsme od tohoto umělce zvyklí, a to je naše škola taky. Proto s námi tolik rezonuje,“ doplnila k novému uměleckému projektu ředitelka školy Svítání Miluše Horská.

Kromě velkých událostí se v areálu koná i pravidelný program, a to venkovní lekce jógy vždy v sobotu od 9 hodin, následované komentovanými prohlídkami. V neděli od 10 hodin se konají dětská divadelní představení, opět následovaná celodenními prohlídkami. Na piazzettě si

můžete dopřát skvělou kávu a lahodnou zmrzlinu v jedinečném prostředí areálu. Naleznete zde také pískoviště pro nejmenší, hraní s kostičkami a pumptrack pro koloběžky a kola. Areál Automatických mlýnů se postupně stává neopominutelnou kulturní čtvrtí, která spojuje historii, umění a moderní život.

Nenechte si ujít tyto jedinečné události plné zábavy, umění a kultury! Program a rezervace na akce naleznete na našich stránkách www.automatickemlyny.eu.

Anna Cimburková, Nadace AM

Největší vzdělávací akce pro středně velké firmy pro dobrou věc

eBRÁNA pořádá konferenci už po čtvrté, ale letos s úplně novým obsahem. Akce bude protkaná nejen firemním rozvojem, ale tentokrát i dobročinností. Konference se bude konat 22. května od 10 hodin a přinese nejen nové myšlenky a strategie pro vytváření zdravějšího a funkčnějšího

pracovního prostředí ve firmách. Jedním z hlavních taháků letošní konference je také účast externích řečníků. Mezi nimi nebude chybět ani Marian Jelínek, renomovaný hokejový trenér a manažer. eBRÁNA konference účastníkům nabízí unikátní příležitost pro setkání s opravdu

inspirativními lidmi. Přinese jim podnětné příběhy a praktické rady od osobností, které dosáhly významných úspěchů v oblasti podnikání a osobního rozvoje. A to není jediná novinka letošní konference. Jelikož věříme, že děti jsou naše budoucnost, chceme jim umožnit posouvat se kupředu.

Proto celý výtěžek z této události věnujeme na podporu dětských neziskových organizací v Pardubickém kraji. Mezi nimi bude například i Dětský domov v Pardubicích, který dlouhodobě podporujeme, nebo Koalice nevládek Pardubicka.

Kateřina Koubová, spolupředatelka

Dětský super den opět ve velkém stylu

Největší oslava svátku všech dětí v Pardubickém kraji – Dětský super den – je za dveřmi! A máme se zase na co těšit! Vystoupí Michal Nesvadba, prasátka Pigy a Lily, ale také Adélka ze seriálu ZOO. Starší děti potěší vystoupení a autogramiáda youtubera Pokecce.

ČSOB Pojišťovna Dětský super den se bude konat v sobotu 8. června od 10

do 17 hodin na dostihovém závodišti v Pardubicích. Kyvadlová doprava bude zajištěna zdarma.

Na děti čeká spousta soutěžních stanovišť, na kterých budou moci sbírat razítka do svých soutěžních karet, za něž pak mohou získat sladkosti a dárky nejen Mattela. Probíhat bude také celodenní soutěž o tablet

s ČSOB Pojišťovnou a 20 hlavních výher!

Holky a kluci budou moci otestovat nejrůznější sportovní disciplíny – parkour, capoiere, basketbal, americký fotbal, karate, fotbal, házenou, ale zapojit se mohou i do tanečních workshopů. Stejně tak na ně čeká zábavné vzdělávání o přírodě a vědě a nejrůznější

chemické pokusy. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet paintball, virtuální realitu, beauty zonu, fotoateliér, deskové hry, ale také tvořivé dílničky. Samozřejmě budou skákací hrady, houpačky, kolotoče a mnoho dobrot.

Více na našem FB profilu nebo na www.detskysuperden.cz

Gabriela Čebišová, pořadatelka

Vysokoškoláci zvou na skvělé diskuze i výstavy

Vysokoškoláci z Univerzity Pardubice zvou veřejnost v květnu na další akce, které pořádají pro všechny zájemce o kulturu a poznání zajímavých osobností.

Nevydané diplomy (Unissued Diplomas) je název výstavy, která od loňského roku proběhla na 110 místech ve 24 zemích světa. Viděli ji lidé v Austrálii, Japonsku, Francii, Německu, Norsku, Velké Británii nebo v USA. V květnu ji díky studentům univerzity mohou navštívit také obyvatelé Pardubic. Ukazuje jeden z tragických důsledků války na Ukrajině. Odkrývá totiž

příběhy 40 ukrajinských studentů, kteří nikdy neodpromují, protože možnost dostudovat i život jim vzala ruská agrese. Zájemci ji mohou navštívit do 26. května v prostorách auly Univerzity Pardubice. Vstup je zdarma.

Atraktivní hosty bude mít další díl diskuzí s názvem Čaj o páté, na který všechny zájemce zvou studenti UPCE. Diskutovat totiž přijedou manželé Eva a Marek Adamczykovi. Populární pár, který tvoří herec a olympijská vítězka ve snowboardcrossu i tanečnice z loňské soutěže Stardance,

vystoupí 7. května od 17 hodin v univerzitní aule Arnošta z Pardubic v kampusu univerzity. Vstup na akci je zdarma bez rezervace míst.

Milovníci umění určitě 17. května nevynechají akci Pardubická muzejní noc, do které se letos zapojuje také Univerzita Pardubice prostřednictvím své galerie. Nabídne workshop s prof. Tomášem Lahodou, vysokoškolským pedagogem, aktivním malířem i kurátorem galerie s názvem Co s tím. Zájemci se mohou dozvědět mnoho zajímavostí o strategii a problema-

tice restaurování současného umění. Jak si poradit s nehmotným dílem a rozpoznat přirozenou degradaci, která je integrální součástí díla. Zhruba 30minutové povídání s profesionálním restaurátorem začíná v 17, 18 a v 19 hodin. V galerii bude navíc k vidění výstava obrazů českého malíře Zbyřka Sedleckého. Vstup je zdarma.

Většina studentských akcí se uskuteční díky finanční podpoře v projektu Rozjeď to, na kterém spolupracuje Statutární město Pardubice s Univerzitou Pardubice.

Tomáš Pospíchal, UPCE

Pasáž spojuje operaci Silver A a Institut Paměti národa Pardubice

Víte, že v prostorách Machoňovy pasáže krátkou dobu přespával a pracoval velitel výsadkové skupiny Silver A Alfréd Bartoš? V té době byla pasáž jedním z nejživějších míst v Pardubicích, které mělo pro výsadkáře velkou výhodu: jednotlivé její části byly propojené. Bylo tedy možné projít sklepením na druhou stranu domu

a vyjít nesledovaně za zády případných pronásledovatelů. A právě v těchto sklepeních prostorách se nyní nachází interaktivní expozice Tichá hrdinství Institutu Paměti národa Pardubice. Přijďte 8. května na prohlídku této moderní výstavy do prostor, kterými procházela historie. Všechny kategorie vstupenek budou navíc s 50%

slevou. Expozice je také součástí Pardubické muzejní noci 17. května.

V rámci pravidelných pondělních debat zveme v pondělí 13. 5. na debatu Vladimíra Mertý s moderátorem Pavlem Klusákem, která se výjimečně přesune do Divadla 29. „O šumavských samotářích, dobře ukrytých malířích a smyslu věcí, který lze

najít na okrajích“ bude 20. 5. vyprávět Aleš Palán. A na konci měsíce 27. 5. proběhne promítání dokumentu John Bok, na které naváže beseda s tvůrcem Viktorem Fajnbjergem. Setkání probíhají od 18:30 v 1. patře Institutu Paměti národa v Machoňově pasáži.

Veronika Wasserbauer, IPN Pardubice

Žáci ze Štefánikovy pečují o Kameny zmizelých

Na podzim loňského roku jsme „adopovali“ většinu Stolpersteinů v centru města a zavázali jsme se k tomu, že se

o kameny budeme pravidelně starat – kontrolovat je a čistit. Naši starší i mladší žáci nejprve kameny společně našli, starší těm

mladším spolužákům pak vysvětlili důvod jejich umístění, nakonec je společně vyčistili. Děti se postaraly o kameny v ulici Neru-

dova, Hronovická, Štefánikova, Pernerova i na Pernštýnském náměstí.

Renata Janecká, ZŠ Štefánikova

Péče o duševní zdraví mění adresu, stejně tak Středisko rané péče

Od května 2024 mění Péče o duševní zdraví svou adresu. Nově se budeme s klienty potkávat na adrese: Jana Palacha 1552, Pardubice 530 02.

Kdo k nám může přijít a získat podporu? Jsme tu pro osoby starší 16 let z okresu Pardubice, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění jako schizofrenie, bipolární afektivní po-

rucha a další. Podporujeme také jejich rodiny. Pokud potřebujete podporu v životě s vážným duševním onemocněním, kontaktujte koordinátora vstupu do služeb Jana Rybičku: jan.rybicka@pdz.cz nebo 777 915 750. Přijít můžete i osobně v kontaktní den: PONDĚLÍ 12:00–15:00 hodin. Naše služby jsou bezplatné.

Více informací na www.pdz.cz.

Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s. se též stěhuje do náhradních prostor. Tuto organizaci, která více než 21 let pomáhá rodinám s dětmi s handicapem raného věku (0–7 let) z Pardubického kraje, nově naleznete v Bělehradské 513, Pardubicích-Polabinách.

Jestli si chcete prohlédnout tyto story a seznámit se s činností Střediska,

zveme vás na den otevřených dveří, který se uskuteční v pondělí 13. 5. od 9 do 16 hodin. Dozvíte se, jaké jsou možnosti podpory rodin, které se ocitly v nesnadné situaci, kdy pečují o dítě například nedo-nošené, s tělesným, mentálním či kombinovaným postižením, s nerovnoměrným vývojem nebo autismem.

Více na www.ranapece-pce.cz

Salesiánský OteFest v květnu na Zborovském náměstí

Na Zborovském náměstí v únoru ustal stavební mumraj a v neděli 26. května 2024 pardubičtí salesiáni a jejich spolupracovníci otevírají Salesiánské centrum. Ve zrekonstruovaném kostele sv. Václava se uskuteční první mše svatá, po které proběhne oficiální slavnostní otevření domu. Radost ze završení několikaleté práce na rekonstrukci chceme sdílet se

všemi podporovateli a příznivci pardubického salesiánského díla po celé festivalové odpoledne, nabitě hudbou a tancem a dalším programem. Podrobnosti najdete na salesianipardubice.cz/otefest.

Salesiánské centrum nabízí různé volnočasové aktivity pro mládež a rodiny z Pardubic a okolí, a to jak přes školní rok, tak o prázdninách. Společenství lidí kolem

kostela svatého Václava se schází mimo bohoslužby i k různým dalším aktivitám. V Centru působí také sociální pracovníci, kteří se věnují mladým lidem vyrůstajícím v dětských domovech. Doprovází je zejména v přípravě na samostatný život, pomáhají jim sehnat bydlení a zaměstnání. Jsou jim lidskou oporou, kterou nemají ve vlastní rodině.

Možná mnozí pamatujete salesiánský dům z doby, kdy v něm působil ZŠ Koněvova. Víme, že tato etapa byla pro mnoho Pardubáků důležitá, proto k ní do budoucna plánujeme malou výstavu. Kdybyste se někdo chtěl podělit o své fotografie či vzpomínky, pište na e-mail benakova@dozivota.cz.

Marie Benáková, Salesiánské centrum

Don Juan se vrátil z války na jeviště Východočeského divadla

Předposlední novinku stávající sezóny uvádí Východočeské divadlo v sobotu 4. května na velkém jevišti Městského divadla, poslední premiéra sezóny 2023/24 diváky čeká už na letní scéně na rondelu Kunětické hory.

Repertoár VČD na počátku května rozšířila hra rakouského dramatika a prozaika maďarského původu Ödöna von Horvátha Don Juan se vrací z války. Autor ji napsal roku 1936, nedlouho před svou tragickou smrtí. V Pardubicích ji inscenoval jeden z předních českých režisérů a dramatiků, současný umělecký šéf Švandova divadla na Smí-

chově Martin Františák, pro nějž šlo o první spolupráci se souborem VČD.

Hra začíná po 1. světové válce, ze které se vrací raněný a nemocný muž, dychtivý touhou najít svou dávnou lásku, kterou zradil. „Kdysi mnoho miloval, klamal, ubližoval a opouštěl, teď se chce napravit. Hledá svou dívku v povědomém domě, ale ona už tam nebydlí. Hledá nádraží, ale vlaky nejezdí. Hledá svou milovanou, ale potkává jen její odlesky v jiných ženách, kterých už měl tolik. Nyní jsou ale jiné než tehdy. Svět se změnil a už nikdy nebude jako dřív. Z obchodů jsou zastavárny, z hotelů

nevěstince, z domovů přibytky podnájemníků. Z vdaných žen vdovy, z nevěst nevěstky, z mužů náhrobky. Je ale třeba jít dál,“ přibližuje děj dramaturgyně Jana Pithartová.

Titulní roli v působivém kabaretu scén ze světa, který vstává z popela, hraje Jan Musil, s nímž partnerí Romana Chvalová, Jindra Janoušková, Eliška Jechová, Veronika Malá, Ludmila Meccerodová, Dagmar Novotná, Martina Sikorová a Karolína Šafránková. Poprvé se pardubickému publiku představí hostující Jindřiška Hanušová a Luciana Tomášová.

„Ödön von Horváth je autor se strohým a silným jazykem, který má hluboký vhled do člověka a lidství – do jeho srdce, lidské velikosti a vedle toho také do světa lidské ubohosti a malosti. Postavy naplňuje pochopením a nahlíží na svět plný krutosti soucitně a vlastně zvesela – tedy je tam i jistá zemitost až v dobrém smyslu slova – fraška,“ dodává režisér Martin Františák.

Sobotní premiérový večer doprovodí vernisáž výstavy koláží pardubického výtvarníka Martina Doška.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Prozkoumali 91 kilometrů a to nejlepší teď vystavují v muzeu!

Devadesát jedna kilometrů projedete na dálnici za ideálně za 42 minut. Když se takto dlouhý úsek rozhodnou překonat archeologové, je potřeba několik let. A přesně tak tomu bylo mezi lety 2017 a 2023, kdy dosud nejrozsáhlejší archeologické výzkumy v Pardubickém kraji odhalily historii skrytou pod 11 silnicemi o celkové délce 91 kilometrů. Ty nejzajímavější a nejrepresentativnější objevy

z více než 200 tisíc nálezů jsou od 8. května k vidění ve výstavě Exit 91 / Vykopávky ve Východočeském muzeu v Pardubicích.

„Můžete se těšit na neolitickou studnu z Ostrova a její repliku, kterou dobovými kamennými nástroji a původními postupy vytesali experimentální archeologové. Mohli si tak ověřit původní řemeslnou dovednost, ale také způsob uvažování lidí žijících na našem

území před více než sedmi tisíci lety,“ zve ředitel Východočeského muzea Tomáš Libánek. „Dřevo na kůly bylo pokáceno v zimě 5259 před Kristem nebo na jaře 5258, desky jsou nejméně o tři roky mladší. Studnu využívali lidé kultury s lineární keramikou, vůbec první usedlí zemědělci na našem území,“ vysvětluje ředitel.

Na výstavě zazáří výběr šperků, nástrojů a keramických nádob z po-

hřebišťe doby bronzové z Rokytna. Exkluzivní podívanou nabízí i výbava dvou hrobů z doby stěhování národů ze Slatiňan. K vidění bude originál a novodobá replika bojovníckého meče ze svářkového damašku nebo skleněné nádoby, které do střední Evropy doputovaly ze syrského pobřeží. Výstava také odhalí pozadí vlastní práce archeologů a souvisejících oborů.

Pardubickou architekturu na cestě k modernímu městu představí nová kniha

Cesta k modernímu městu. Pardubická architektura v letech 1882–1945, to je název nové publikace Východočeského muzea v Pardubicích. V rámci 73 hesel autorský tým Matěje Bekery, Jana Ivanegy

a Veroniky Schiebelové prezentuje nejvýraznější stavební počiny ve městě od celostátně významných tvůrců až po lokální architektky a stavitele. Bohatou obrazovou dokumentaci tvoří řada stavebních plánů,

snímky současného stavu a především bohatý konvolut dobových fotografií ze sbírky pardubického muzea. Publikaci doplňují mapové podklady a QR kódy odkazující k umístění objektů v městské struktuře.

Kniha je určena pro pardubické patrioty, zájemce o moderní architekturu či urbanismus a turisty, kteří budou moci lépe poznat barvitou historii Pardubic.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Navštivte zajímavou expozici ve stálém úkrytu civilní ochrany

Pardubický magistrát, který zajišťuje připravenost města na mimořádné události, v říjnu loňského roku poprvé zpřístupnil veřejnosti a základním školám jeden ze stálých úkrytů civilní ochrany, který má město ve svém

vlastnictví. V tomto stále plně funkčním a moderním úkrytu je umístěna velmi zajímavá expozice, která se týká nejen ochrany obyvatelstva a všeho s tím souvisejícího. Do současné doby jej navštívilo již téměř 1 300 osob,

přičemž více než polovinu tvořily žáci pardubických základních škol. Každý zde najde informace o možných zdrojích rizik na území města, ale také o tom, jak je možné se chránit v případě, kdy na jeho území dojde ke vzni-

ku mimořádné události, která může ohrozit zdraví či život každého z nás. Prohlídky pro veřejnost – Erno Košťála 1012, Pardubice: 28. května, 11–17 hodin, a 29. května, 13–18 hodin.

Jiří Kyncl, Kancelář primátora MAG

K počátkům Pardubic

Jen kousek nad nemocnicí, hned vedle hřbitova s kostelem sv. Jiljí v Pardubicích najdeme nenápadné, leč pro Pardubice velmi důležité místo. Zdánlivě obyčejná louka, částečně obehnaná plotem skrývá pod svou zeminou prapočátky Pardubic.

Je škoda, že toto historií nasáklé místo při svých procházkách mnoho Pardubáků mine zpravidla bez povšimnutí. Nejen proto spojila GAMPY – městská galerie současného umění své síly s Městským obvodem IV a pro veřejnost zde na neděli 26. května při-

pravila umělecko-komunitní slavnost. Jejím prostřednictvím vám chceme odvyprávět některé z příběhů, které toto místo doprovází a spoluutváří. Součástí programu bude umělecká performance, ale také otevřená dílna pro děti i jejich rodiče a sběr dalších

příběhů a vzpomínek. Přijďte s námi zažít toto kouzelné místo a podílet se i o vaše vzpomínky a postřehy!

Více informací o programu najdete během května na stránkách GAMPY – www.gampa.cz.

Šárka Zahálková, GAMPY

Památník Zámeček nabízí program pro děti i dospělé

Květen a červen bude v Památníku Zámeček plný rozmanitého programu, ze kterého si vybere snad každý. Nachystali jsme přednášku o letcích RAF, při příležitosti mezinárodního dne dětí na vás bude čekat program pro celou rodinu a v červnu začne letní kino. Spoluorganizujeme dobročinný běh a pochod a pietním aktem uctíme oběti heydrichiády.

Květnová přednáška se zaměří na zobrazování letců RAF v popkultu-

ře a jejich skutečné životy. Přednášet přijede Filip Procházka z Klubu vojenské historie 276th Sqdn. (reenacted) RAF, a to ve středu 29. května od 18 hodin, vstupné je 50 Kč.

Mezinárodní den dětí letos oslavíme o den dříve, tedy v pátek 31. května. Děti i dospělí určitě zaujme jak tvořivá dílna, tak projekce filmu Fany a pes, který je mládeži přístupný a promítneme ho v českém dabingu. Snímek se odehrává v Lipsku v roce 1989 a líčí při-

běh Fany, její kamarádky Sophie a psa Sputnika. Tvořivá dílna začne v 17 hodin ve foyer, filmová projekce v 18 hodin v kinosále, vstupné je dobrovolné. Další filmové projekce, které na vás čekají každý červnový pátek od 7. června, kdy od 21:30 hodin uvedeme Bílou nemoc (1937), budou probíhat venku na louce u památníku.

Pietním aktem, který se koná pod záštitou prezidenta České republiky Petra Pavla a záštitou ministra kultury

Martina Baxy, uctíme 3. června oběti heydrichiády. Zahájení pietního aktu proběhne ve 13 hodin u pomníku, zvána je široká veřejnost. Expozice bude ten den otevřena od 10 do 17 hodin, vstupné bude celý den zdarma.

Aktuální informace o dění v Památníku Zámeček najdete na našem webu www.zamecek-memorial.cz a na sociálních sítích.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Kateřina Hloušková, Památník Zámeček

Dobročinný běh a pochod po stopách Silver A hlásí comeback!

Po úspěšném 1. ročníku se v sobotu 8. června uskuteční 2. ročník Dobročinného běhu a pochodu po stopách Silver A. Výtěžek ze startovního letos poputuje na pomoc Ellince Fekoňové, která trpí dětskou mozkovou obrnou. Vášniví

běžci si mohou vybrat mezi 5 a 10km trasou vedoucí přes Nemošickou stráž. Pro nejmenší je připraven dětský běh. Ti, kteří běhu až tak neholdují, se mohou zúčastnit komentovaného pochodu v duchu Silver A, který povede historickým

centrem města Pardubice. Součástí akce jsou atrakce pro děti, inspirativní hosté, občerstvení a v závěru dne i večerní promítání filmu se sportovní tematikou. Akce se koná u Památníku Zámeček v Pardubicích od 14:00 hodin.

Více informací a registraci naleznete na webu: www.postopachsivera.cz

Akce probíhá v rámci projektu Rozjedťo za podpory Univerzity Pardubice a Města Pardubice.

Dominika Josefová, pořadatelka

Virtuózní vibrafonisté i smyslové představení pro batolata v Divadle 29

Ve čtvrtek 9. května se v Divadle 29 odehraje ve světové premiéře společné vystoupení dvou skvělých vibrafonistů, kyperské hudebnice Andrie Nicodemou a italského perkusisty Elii Morettiho. Andria Nicodemou je mnohostranná umělkyně, jejíž hudba bývá charakterizována jako „otevřená hra“, kde pohyb, divadelnost a zvuk jsou stejně důležité. V popředí zájmu Elii Morettiho je soudobá hudba a její použití v divadelním kontextu. Během stejného večera se pardubickému publiku představí i kapela Talaqpo. Její hudba je zběsilá i křehká, energická i vyčerpávající, taneční i statická, hutná

a zároveň prostupná. Častým výchozím podnětem k tvorbě kapely Talaqpo jsou terénní nahrávky, rozhovory a příběhy posbírané frontmankou Lucíí Páčovou na cestách po východoafrických vesnicích, deštných pralesích i vyprahlých stepích.

V neděli 12. května uvedeme hned dvakrát smyslové představení pro batolata, rodiče, prarodiče i nerodiče s názvem Neényi. Čeká nás sdílený prostor, ve kterém je každý, děti i my dospělí, rovnocenným tvůrcem a divákem současně. Neényi je o společném bytí, laskavosti, soucitu, sociální spravedlnosti, spolupráci a odpočinku.

Karel Vaněk a Guido Preuß ve svém novém díle Abwesen (Nepřítomnost) zkoumají komplexní téma nepřítomnosti: jako fyzickou zkušenost, v tanci a v životě, individuálně i společně. Tvůrci se třemi tanečnicemi vytvářejí pohybový jazyk, který chápe absenci jako zdroj a impuls. Brazílská rodačka Sonia Mota, narozená v roce 1948, a dvě výrazně mladší tanečnice Josefina Patzelt a Geraldine Rosteius mají velmi odlišné biografické zkušenosti, které se přelévají do pohybového materiálu. Představení uvedeme v úterý 14. 5.

Duo Deux Nouvelles Erreurs tvoří renomovaný francouzský bubeník Pe-

ter Orins a veterán lillské alternativní scény, saxofonista a hráč na analogový syntezátor Laurent Rigaut, který se v ČR představí vůbec poprvé. Oba hudebníci, kteří patří ke klíčovým postavám progresivní hudební scény, pocházejí ze severofrancouzského města Lille a během každého společného hraní berou diváky na dobrodružnou cestu po rozmanitých a fantastických krajínách. Deux Nouvelles Erreurs vystoupí v Divadle 29 ve středu 22. května a spolu s nimi zahraje v premiéře tuzezemské duo Totoabas.

Více na www.divadlo29.cz

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Pardubické hudební jaro vrcholí

Pardubické hudební jaro je v plném proudu. Během května nás čeká ještě několik koncertů, mezi nimi například program s názvem Mladé Barocco v nedalekých Sezemicích. 11. května v tamním

kostele Nejsvětější Trojice vystoupí známý soubor Barocco sempre giovane společně s mladým kontratenistou Vojtěchem Pelkou. Závěrečný koncert festivalu pak zazní v Sukově síni Domu hudby, kdy

v doprovodu Komorní filharmonie Pardubice vystoupí Štefan Margita v rámci svého turné Rež, rež, rež. Tento program už má za sebou několik úspěšných zastavení na dalších místech v republice, takže

ho můžeme právem nazvat vrcholem 46. ročníku festivalu Pardubické hudební jaro. Koncert nazvaný Štefan Margita & lidovky se koná 19. května v 19 hodin v Domě hudby.

Filharmonie a květen s klavírem

V květnu vystoupí společně s Komorní filharmonií Pardubice skladatel a interpret v jedné osobě – Adam Skoumal. Tento pianista uvede v rámci tří večerů ve dnech 27., 28. a 29. května, vždy od 19 hodin program s názvem Roztančený klavír. Jako první zahraje

vlastní skladbu Corsaresca určenou sólovému klavíru s doprovodem komorního orchestru. Potom posluchačům nabídne možnost zaposlouchat se do jednoho z nejpůsobivějších koncertů Wolfganga Amadea Mozarta – č. 23 A dur. Ve druhé polovině koncertu zahraje už samotná

Komorní filharmonie Pardubice velmi zdařilá a v celém světě populární kompozice dvou osobitých představitelů hudby 20. století – Wojciecha Kilara a Zoltána Kodályho. I na tuto část večera se hodí přívlastek „roztančený“, protože zazní Tance z Marosszéku a Tance z Galanty.

Oba skladatelé – jak Kilar, tak Kodály – při svých stylizacích vycházeli z bohatého folklorního zázemí svých vlastí.

Dirigovat bude Łukasz Borowicz, umělecký ředitel a šéf Poznaňské filharmonie.

Milena Potůčková, mluvčí filharmonie

Pardubická muzejní NOC

Pardubice budou 17. května hostit Národní zahájení Festivalu muzejních nocí! Staňte se součástí magického večera, kdy se na dvou desítkách míst otevrou brány do světa muzeí, galerií a kulturních institucí.

Podrobný program:
www.pardubickamuzejninoc.cz

Záštity přijali: Martin Netolický, hejtmán Pardubického kraje, Roman Líněk, náměstek hejtmána Pardubického kraje, Jan Nadrchal, primátor statutárního města Pardubic, a Martin Kuba, předseda Asociace krajů ČR.

Festival pořádá Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., s podporou Ministerstva kultury

VÝCHODOČESKÉ MUZEUM V PARDUBICÍCH

17:00–00:00 Zámek Pardubice, Depozitář Ohrazenice

17:00 Zahájení na valech Zámku Pardubice. Volný vstup: **Pernštejská rezidence – nejstarší renesance v Čechách, expozice numismatiky, skla, zámecká věž, výstavy Zahraj si Pardubice a Exit 91 / Vykopávky.** Do 20:00 každou celou hodinu komentované prohlídky výstav a expozic.

15:00–20:00 Dobrodružná hra pro děti **Pevnost: Tři věže.** Objevte věže a nejvyšší místa Zelené brány, Zámku Pardubice a Gočárový galerie v Automatických mlýnech, splňte úkoly a získajte odměnu!

17:00–20:00 **Prohlídka uložení předmětů ve sbírkách.**

Každou celou hodinu – Depozitář Ohrazenice, Semtinská čp. 157.

17:00, 18:30 a 20:00 **Cesta k moderním Pardubicím** – komentované vyjízdky historickým autobusem Škoda 706 RTO LUX za architekturou. Nutná rezervace na rezervace@vcm.cz.

18:00 **Jaká je příroda v opevnění?** Prohlídka s botaniky a zoology.

18:00 Koncert ZUŠ Pardubice-Polabiny – expozice S.K.L.E.M.

19:00–20:00 **Petr Hapka a jeho potměšilí hosté** – koncert na nádvoří.

20:30–21:30 **Přepište dějiny** – populární historický podcast Martina Gromana a Michala Stehlíka.

GOČÁROVA GALERIE

- 17:00–00:00 *Gočárova galerie v Automatických mlýnech*
Volný vstup do **stálé expozice Transmise** a na **krátkodobou výstavu Postprizma**.
- 17:00 **Komentovaná prohlídka stálé expozice Transmise** pro dospělé (nutná rezervace na pokladna@gocarovagalerie.cz).
- 18:00, 19:00, 20:00 **Komentované prohlídky budovy galerie** pro dospělé (nutná rezervace na pokladna@gocarovagalerie.cz).
- 17:00–20:00 **Cihla k cihle** – workshop v edukačním ateliéru inspirovaný díly z výstavy Postprizma. Vyzkoušíte si nejrůznější výtvarné techniky a vytvoříte papírovou maketu cihly s originálním vzorem.
- 15:00–20:00 Dobrodružná hra pro děti **Pevnost: Tři věže**
- 17:00–00:00 *Gočárova galerie, Dům U Jonáše*
Volný vstup na výstavu **Nový pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 | Interpretace zátiší** a výstavu **Dana Bartoníčková a Martin Žák: Waxed**.
- 17:00–20:00 **Světélkování** – výtvarný workshop – tvorba papírových objektů zářících do noci.
- 18:00 Komentovaná prohlídka výstavy **Nový pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 | Interpretace zátiší** pro dospělé (nutná rezervace na pokladna@gocarovagalerie.cz).

ZELENÁ BRÁNA

- 17:00–00:00 *Zelenobranská 76*
Výstava historických fotografií **Proměny Zelené brány a okolí**.
- 15:00–20:00 Dobrodružná hra pro děti **Pevnost: Tři věže**

MÁZHAUS

- 17:00–00:00 *Pernštýnské nám. 3*
V galerii bude k vidění výstava fotografií **Život a smrt** česko-brazílského fotografa Bruna Mattea.
Šatlava – výstava **Morana, čarodějnice a svět venkovské magie** zejména pro menší návštěvníky.

MUSEUM ROSICE NAD LABEM

- 17:00–23:00 *Nádražní 53*
Otevřená budova muzea, ostatní exponáty a část areálu dle aktuálních možností. Projedte se historickými vozy – trolejbusem 9Tr č. 353 a autobusem Karosa B731! Podrobné jízdní řády na www.motoracek.cz a [fb](https://www.facebook.com/museum.rosice) museum.rosice

DOPRAVNÍ PODNIK MĚSTA PARDUBIC

Zájemci se svezou autobusy Škoda 706 RTO, rok výroby 1965 a Renault Citybus, rok výroby 1998. Z historických trolejbusů bude nasazen trolejbus Škoda 9TrHT28 z roku 1980. Kompletní jízdní řády: tinyurl.com/noctrobuss

NADACE AUTOMATICKÉ MLÝNY

- 17:00–00:00 *Automatické mlýny 1963*
Otevření budovy Síla se střešním barem a vyhlídkou, vstup zdarma.
Výstavní prostor násypek Multifunkční sál – promítání dokumentů – Šumná města (AM v plném provozu), krátkých smyček videí ze stavby, vyjádření architektů.
- 18:00, 19:00 a 20:00 **Exkluzivní večerní prohlídka** – venkovní prohlídky areálu se zaměřením na architekturu jednotlivých budov od historie po současnost (60 minut). Začátek u Turistického informačního centra budovy Síla, **cena 120 Kč. Stánky a foodtrucky s občerstvením.**

GALERIE MĚSTA PARDUBIC

- 17:00–00:00 *Automatické mlýny 1963*
Navštívte prostor galerie proměněný v noční krajinu možné budoucnosti Česka, výstavu **CZ2: Vize pro Českou republiku**. Přijďte si posvítit na krajinu jedné z našich možných budoucností.
- 17:00–20:00 **Světlonoc** – workshop pro děti i jejich rodiče, kteří se nebojí tvořit a poznávat nové věci.
- 21:30–22:00 **Cesta na Měsíc a Memento múry** – projekce krátkometrážního francouzského

vědeckofantastického filmu z roku 1902 s živým hudebním doprovodem pospolu s filmovou baladou od Antonína Závadného, Maxe Stejskala a Doroty Václavíkové (11 min., s anglickými titulky).

SFÉRA

- 17:00–00:00 *Automatické mlýny 1962*
Nox longa – Den odchází, noc přichází. A ne ledajaká. Když se narodíme, máme sto miliard mozkových buněk. Jako malí jsme kreativní a autentičtí. Přijďte oživit tyto vlastnosti do architektonicky krásné a technologicky nadupané Sféry! Dílny, laboratoře, Science on a Sphere a Sférické hřiště jsou místa, kde se společně budeme za soumraku pohybovat.

KRAJSKÁ KNIHOVNA V PARDUBICÍCH

- 17:00–00:00 *Knihovni centrum U Vokolků, Příhrádke*
Komentované prohlídky prostor (18:00 a 21:00), promítání dokumentů o rekonstrukci Příhrádku a o rodině Vokolkových. V grafickém ateliéru vytváření veršovaných žertovných reklamních sloganů navazujících na tradice vokolkovské tiskárny. Děti si pohrají s písmenkovými razítky.
- 13:00–20:00 **Májový jarmark** na příhrádkovském náměstí. V muzejní části najdete výstavy literárních osobností Pardubického kraje, kramářských tisků a prezentace projektů studentů SŠ cestovního ruchu a grafického designu, Pardubice.

ART SPACE NOV

- 17:00–00:00 *Pernštýnské náměstí 49*
Galerie představuje tvorbu současných výtvarných umělců, zejména mladé generace.
- 17:00–00:00 **Dominik Lang** – sochař, tvůrce objektů a instalací, pedagog UMPRUM (sklepení).
- 22:00–23:00 **Příšerná hostina** – čtení příběhů z Pardubicka a Vysočiny v podání spoluautora Aleše Rolečka a ilustrátora Františka R. Václavíka (dvorek).

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE

- 17:00 a 18:15 **Herecké workshopy** pro děti od 5 do 15 let s lektorkami dramaturgie na baletním sále a na jevišti. Délka trvání 55 min.
- 17:30 a 18:30 **Komentované prohlídky divadla**. Délka 45 minut, začínáme u hlavního vchodu. Zájemci budou moci nahlédnout do zákulisí, postát na jevišti, podívat se za horizont, nakouknout do propadla, sledovat točnu ze suterénu, zkontrolovat sklad kulís, přivonět si k vypraným kostýmům, dotknout se paruk, vlásenek a rekvizit, vyšplhat se na lávku nad jevištěm, vstoupit do hereckých šaten, poskočit si na baletním sále.

INSTITUT PAMĚTI NÁRODA PARDUBICE

- 17:00–22:00 *třída Míru 60, Machoňova pasáž*
Nahlédněte do prostor jednoho z nejmodernějších muzeí v ČR a zažijte jeho výjimečnou atmosféru. Prožijete druhou světovou válku s Jarynou nebo Tomášem. Zcela nově se také můžete seznámit s příběhy z 50. let 20. století, v nichž nás Milena a Leopold přenesou mimo jiné do jáchymovských dolů a komunistického vězení. Návštěva naší interaktivní expozice je výborným tipem na rodinný výlet, díky moderním technologiím totiž baví návštěvníky všech generací.

HVĚZDÁRNA BARONA ARTURA KRAUSE

- 17:00–00:00 *Gorkého 2658*
Pozorování oblohy dalekohledem z kopule a terasy pardubického observatoře.
Komentované pohledy na Měsíc a souhvězdí jarní oblohy (pouze za jasného počasí).
Vytvořte si kus vlastního vesmíru.
Samostatné tvůrčí aktivity pro děti i rodiče.
Pardubický vesmír – výstava u příležitosti Pardubického muzejní noci. Dozvíte se, jak mnoho mají ve skutečnosti Pardubice společného s vesmírem.
Projekce pořadů naší hvězdárny pro zvidavé návštěvníky.

KREMATORIUM

- 17:00–21:00 *Pod Břízkami 990*
Zpřístupněna bude historická budova pardubického krematoria. Návštěvníci si projdou budovu samostatně a na dotazy budou připraveni odpovídat zaměstnanci krematoria.

UNIVERZITA PARDUBICE

- 17:00–20:00 *Galerie umění UPce, Studentská 519*
Výstava Zbyněk Sedlecký.
- 17:00, 18:00 a 19:00 **Přednáška Co s tím? Strategie a problematika restaurování současného umění.** Přednáší Tomáš Lahoda. Restaurátoři se nezabývají jen klasickým nemoderním uměním, ale musí se umět vypořádat i se zcela současnými díly. Ta jsou často nehmotná, někteří umělci chtějí, aby jejich díla sama postupně zestárla bez zásahu, někteří dokonce vyzývají diváky, aby se podíleli na destrukci jejich děl, třeba když vytvoří jedlé umění. „Co tedy s tím?“

PAMÁTNÍK ZÁMEČEK

- 17:00–00:00 *Průmyslová 558*
Moderní expozice na pietním místě bývalého nacistického popravistiště přibližuje nejen události spojené s rokem 1942 – aktivitu výsadku Silver A, odboj na Pardubicku, atentát na Reinharda Heydricha a následnou heydrichiádu, ale také poválečné procesy s válečnými zločinci.

- 17:00, 18:00, 18:30, 19:00, 19:30, 20:00, 20:30, 21:00, 22:00 a 23:00 **Komentované prohlídky expozice.**
- 17:00, 18:00, 19:00 a 20:00 **Komentované prohlídky venkovního prostoru** pietního území. Výklad bude doprovázen dobovými fotografiemi. Pro návštěvníky bude přichystané drobné občerstvení inspirované protektorátními recepty.

ZÁMEČEK PARDUBIČKY – LARISCHOVA VILA

- 17:00–00:00 *U Zámečku 549, Pardubičky*
V zrekonstruované věži Zámečku uvidíte exponáty související s vypálenou osadou Ležáky, s činností skupiny Silver A a s popravami na Zámečku. Kromě věže bude zpřístupněno i sklepení vč. nově instalovaných zvonů Zámeček a Ležáky.

LETECKÉ MUZEUM Ing. JANA KAŠPARA

- 17:00–00:00 *Pražská, v blízkosti zastávek MHD Letiště a Popkovic, Školka*
Muzeum mapuje životní etapy Jana Kašpara. Doslova na dosah ruky budete mít letu schopné repliky prvních letadel – letoun bratří Wrightů nebo Kašparův Blériot. Muzeum se věnuje i historii letectví Pardubicka. Aktuální výstava k bombardování Pardubic v roce 1944.

Změna programu vyhrazena.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

27.9.–31.12. Pernštejská rezidence nejstarší renesance v Čechách, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

3.11.–31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

24.11.–31.12. Zahraj si Pardubice, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

1.3.–15.9. Rok hudby – Bedřich Smetana, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

28.3.–25.5. Dominik Lang: Ti, co tady žijí, NOV art space, výstava

17.4.–20.5. Zbyněk Sedlecký – Pupeny, Univerzita Pardubice, výstava

20.4.–2.6. Vize pro budoucnost, Galerie města Pardubic, výstava

23.4.–30.6. Autorské abecedy, knihy a jiné počiny, Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádku, výstava

23.4.–28.5. Listuj světem, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

23.4.–30.6. Čertovy obrázky, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

26.4.–27.4. Jiří Toman: Město, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

26.4.–18.10. Zmizelé Pardubice: Synagoga, třída Míru „Kulatý roh“, výstava

29.4.–10.5. Ujese van Kampen: Yukon, Divadlo 29 – Klub 29, výstava

1.5.–30.6. Trojgenerační výstava tří malířek, Westie coffee

7.5. 17:00 Vernisáž k výstavě Dědictví, Westie coffee

7.5. 19:00 Derniéra: Kuřačky a spasitelky, Divadlo Exil, divadlo

7.5. 19:00 Don Juan se vrací z války, Východočeské divadlo, divadlo

8.5.–4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

8.5. 10:00–18:00 Slavnosti perníku, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

8.5. 12:30 Odhalení pamětní desky JUDr. Josefu Štolbovi, Smilova

8.5. 15:00 Paletáci – Michelinská restaurace, Ekocentrum Paleta, divadlo

8.5. 17:00 Centra a periferie slovanských kultur, vinný bar Černá kočka, přednáška

8.5. 19:00 Já je někdo jiný, Divadlo Exil, divadlo

9.5. 16:00 Paletáci – Paletácká pohodička, Skautské centrum Vinice, divadlo

9.5. 19:00 Apalucha a Zmaři, Doli Klub, koncert

9.5. 19:00 Koncert The Cracked Cookies, Everything, koncert

9.5. 20:00 Talaqpo • Andria Nicodemou / Elia Moretti (CY/IT), Divadlo 29 – Sál divadla, koncert

9.5. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška

10.5. 14:00 Výtvarná dílna – Pro radost a potěšení, dárek, který nikde není, Krajská knihovna v Pardubicích

10.5. 19:00 Dobytí severního pólu, Doli Klub, divadlo

10.5. 19:00 Odvrácená strana Měsíce, Divadlo Exil, divadlo

10.5. 20:00 Vira is playing, Everything, koncert

10.5. 22:00 Music Chart w/ Mike M, Everything, tanec

11.5. II. liga Muži – Most B, Krtkova aréna, softball

11.5. 8:30–12:00 Kolem s kolem: za historií Pardubicka, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

11.5. 9:00–17:00 BMX Style Benjamin 17, Skatepark Pardubice

11.5. 9:00–12.5. 13:00 Garage Party Pardubice 2024, Indian Motorcycle Pardubice

11.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

11.5. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Stan-da a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

11.5. 17:00 Festival pěveckých sborů, Husův sbor – kostel

11.5. 18:30 Ohana Horor Cirkus – První český hororový cirkus, Kpt. Bartoše – louka u skateparku

11.5.–1.6. Jana Hrabová: Elixír, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29, výstava

11.5. 20:00 Ida the Young • LeebOrn, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29, koncert

11.5. 22:00 Let It Roll warm-up w/ Bea, Madface, Kateen, Subcubus, Everything, tanec

12.5. Historické jízdy 2024, Pardubice

12.5. II. liga Muži – Chomutov B, Krtkova aréna, softball

12.5. 9:00 Mše svatá, Kostel sv. Bartoloměje

12.5. 10:00 Eliška a jiné královny, Automatické mlýny – Sál budovy Síla, divadlo

12.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

12.5. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany

12.5. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka

12.5. 14:00 a 16:00 Ostružina: Neényi, Divadlo 29 – sál divadla, divadlo

12.5. 17:00 Ohana Horor Cirkus – První český hororový cirkus, Kpt. Bartoše – louka u skateparku

12.5. 18:00 Atala, Husův sbor – kostel, divadlo

- 13.5. 18:30 S Vladimírem Mertou o normalizaci i o lepších časech, Divadlo 29, přednáška
- 13.5. 18:30 Starý dub, Gočárová galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 14.5. 17:00 Přednáška JČMF a UPCE pro veřejnost David Brebera – Collatzova hypotéza, Univerzita Pardubice – B2
- 14.5. 19:00 Jarek Nohavica s filharmonií, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 14.5. 19:00 Tanec na konci léta, Divadlo Exil, divadlo
- 14.5. 20:00 Tanzwerke Vanek Preuss: Abwesen, Divadlo 29, divadlo
- 15.5. 40. ročník Mezinárodní veteran rallye, Pernštýnské náměstí
- 15.5. 16:00 AVČ – Po stopách Čechů ve světě, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 15.5. 17:00 Centra a periferie slovanských kultur, vinný bar Černá kočka, přednáška
- 15.5. 18:00 Koncert v kostele sv. Jana Křtitele, Kostel sv. Jana Křtitele
- 15.5. 18:30 Ohana Horor Cirkus – První český hororový cirkus, Kpt. Bartoše – louka u skateparku
- 15.5. 18:30 Přírodovjeda lokální i exotická, Vzdělávací centrum Sféra, přednáška
- 15.5. 19:00 Café Français, Karma Lounge
- 15.5. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 15.5. 19:00 Jarek Nohavica a hosté, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 15.5. 19:00 Tanec na konci léta, Divadlo Exil, divadlo
- 15.5. 20:00 Wolf Lost in the Poem: Indigem, Divadlo 29, koncert
- 16.5. 10:00 PorozUmění / Jan Štursa (1880-1925), Gočárová galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 16.5. 15:00–22:00 Každé chvíli na španělsku, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert
- 16.5. 17:00 PorozUmění / Jan Štursa (1880-1925), Gočárová galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 16.5. 18:00 Jak bezpečný je svět, ve kterém žijeme?, Kulturní dům Hronovická
- 16.5. 18:45 Karaoke Night, Everything
- 16.5. 19:00 Arnošt Frauenberg a jeho nový stand-up speciál: Utrženej ze řetězu, Východočeské divadlo – Malá scéna ve dvoře
- 16.5. 19:00 Barocco sempre giovane – Wihanovo kvarteto, hudební sál radnice, koncert
- 16.5. 19:00 Dounaboso a Madam, Doli Klub, koncert
- 16.5. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause – Gorkého 2658, přednáška
- 17.5. 13:00 Majáles Pardubice 2024, Ke Koupašti
- 17.5. 18:00 Škvor – Sobě věrněj Tour, enteria arena, koncert
- 17.5. 18:30 Ohana Horor Cirkus – První český hororový cirkus, Kpt. Bartoše – louka u skateparku
- 17.5. 19:00 Petr Hapka a jeho potměšilí hosté, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert
- 17.5. 19:00 Show Petra Uchytily s Mariánem Čurkem, Divadelní klub, divadlo
- 17.5. 22:00 Flashpoints Spring House Edition w/ Flash, Coxinel, Arrow, Everything, koncert
- 17.5. 22:00 Majáles AfterParty, Music club Žlutý pes
- 18.5.–19.5. Turnaj U20 – Junioři, Krtkova aréna
- 18.5. Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích
- 18.5. 9:30–16:00 Zahájení sezóny Musea Rosice n. L., nádraží Rosice nad Labem
- 18.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 18.5. 10:00 Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích
- 18.5. 11:00 Majáles Pardubice 2024, Ke Koupašti
- 18.5. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Stan-da a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 18.5. 18:30 Ohana Horor Cirkus – První český hororový cirkus, Kpt. Bartoše – louka u skateparku
- 18.5. 20:00 Submarine Metal Attack, Ponorka – hudební klub, koncert
- 19.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 19.5. 10:00 Zlatá ryba, Automatické mlýny – sál budovy Síla, divadlo
- 19.5. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 19.5. 14:00 Taneční odpolední čaj se skupinou Hradecký Šraml, Kulturní dům Hronovická
- 19.5. 19:00 Štefan Margita & lidovky, Dům hudby, koncert
- 20.5. 18:30 Dokonalé dny, Gočárová galerie – Dům U Jonáše, filmový klub
- 20.5. 19:00 První antidiskotéka bez Jiřího Černého, Divadlo 29
- 21.5. 19:00 15 x 15 x 5 (minisalon 1984), Divadlo 29
- 21.5. 19:00 Vina?, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.5. 17:00 Centra a periferie slovanských kultur, vinný bar Černá kočka, přednáška
- 22.5. 17:00 Kdo je tady ředitel?, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.5. 19:00 Májový koncert Pardubického komorního sboru, hudební sál radnice
- 22.5. 20:00 Deux Nouvelles Erreurs (FR) • To-toabas, Divadlo 29, koncert
- 23.5. 18:00 Marie Tilšarová & Kdo jsme my – Koncert všech písní, Doli Klub
- 23.5. 19:00 Talk Show Tomáš Matonoha, Everything
- 23.5. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause – Gorkého 2658
- 23.5. 20:30 The Factory Band, Karma Lounge, koncert
- 24.5. 18:00 ZUŠ Open – Koncert DFS Perníček ke 105. výročí založení ZUŠ, Kulturní dům Hronovická
- 24.5. 19:00 Don Juan se vrací z války, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.5. 19:00 Tomáš Turek – Tour 2024, Ponorka – hudební klub, koncert
- 24.5. 20:00 Kristin is singing, Everything, koncert
- 24.5. 22:00 Koncert Hello Marcel + Afterparty w/ Dj Hech, Everything, koncert
- 25.5. I. kvalifikace na 134. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou, Dostihové závodiště Pardubice, dostihy
- 25.5. 9:00–17:00 Scooter Day Rookie 14. ročník závodu Rookie, Skatepark Pardubice

- 25.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 25.5. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 25.5. 18:30 Tři sestry a hosté – Open air tour 2024, Pardubický pivovar, koncert
- 25.5. 19:00 Travesti Screammers + DJ Petris, Dům techniky
- 25.5. 20:00 Eagle Eye – Tarja Tribute v klubu Žlutý Pes v Pardubicích (Open Air), Music club Žlutý pes, koncert
- 25.5. 20:00 Memory Remains 14, Ponorka – hudební klub, koncert
- 25.5. 22:00 Retro party w/ DJ Pepíno, Everything, tanec
- 26.5. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 26.5. 10:00–11:00 Pověsti české, Automatické mlýny - Sál budovy Sila, divadlo
- 26.5. 14:00–18:00 Krásný dětský den aneb Zámkohraní, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, akce pro rodiny s dětmi
- 26.5. 16:00 Nový pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 | Interpretace zátiší, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, prohlídka
- 26.5. 17:00 Sima Magušinová s kapelou, Dům hudby, koncert
- 26.5. 19:00 Milena má problém, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo
- 27.5. 10:00 Květinová inspirace, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, výtvarný workshop pro dospělé
- 27.5. 18:30 Malíř jejího těla, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, filmový klub
- 27.5. 19:00 Adele Tribute v Pardubicích (UK), Dům kultury Dukla – velký sál, koncert
- 27.5. 19:00 Roztančený klavír, Dům hudby, koncert
- 28.5. 11:00–18:00 Expozice ve stálém úkrytu civilní obrany, Kryt civilní ochrany, výstava
- 28.5. 17:00 Setkání s členem Řádu svobodných zednářů, Divadlo 29
- 28.5. 19:00 1 000 tváří Adiny, Východočeské divadlo, divadlo
- 28.5. 19:00 Roztančený klavír, Dům hudby, koncert
- 28.5. 19:00 U čtyř bláznivek, Doli Klub, divadlo
- 29.5.–26.8. Labyrint světa a ráj srdce, Krajská knihovna v Pardubicích – schodiště, výstava
- 29.5. 9:00–18:00 Výroční výstava kaktusů a sukulentů, Evropský spolkový dům
- 29.5. 10:00 Bláznivé nůžky, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 29.5. 13:00–18:00 Expozice ve stálém úkrytu civilní obrany, Kryt civilní ochrany
- 29.5. 18:00 Don Juan se vrací z války, Východočeské divadlo, divadlo
- 29.5. 19:00 Cesta do Benátek, Divadlo Exil, divadlo
- 29.5. 19:00 Roztančený klavír, Dům hudby, koncert
- 30.5. 9:00–18:00 Výroční výstava kaktusů a sukulentů, Evropský spolkový dům
- 30.5. 10:00–19:00 Den dětí na Dubině, Erno Košťála
- 30.5. 18:00 Slavnostní dětský koncert, Dům hudby – Sukova síň Domu hudby
- 30.5. 19:00 Cestovatelská přednáška w/ Deny & Carol alias @travelwithus123, Everything
- 30.5. 19:00 Fernando Krapp mi napsal dopis, hostuje Triarius, Divadlo Exil, divadlo
- 30.5. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert
- 30.5. 20:00 Slavíme společně: ZUŠ Pardubice – 55 let a Barocco sempre giovane – koncert k 20 letům činnosti BSG, Automatické mlýny – piazzetta, koncert
- 30.5. 20:00 Výprava k cizím světům, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška
- 31.5. 9:00–13:00 Výroční výstava kaktusů a sukulentů, Evropský spolkový dům
- 31.5. 19:00 Ludovico Einaudi Music, Dům kultury Dukla, koncert
- 31.5. 20:00 Mari is singing, Everything, koncert
- 31.5. 20:00 Pavel Čadek a Úcellová skupina, Music club Žlutý pes, koncert
- 31.5. 22:00 Beats For Love on the road w/ Black Ops, Mathiass O'zana, Yoppa Parrot, Everything, tanec
- 1.6. a 2.6. Aviatická pouť 2024, Letiště Pardubice
- 1.6. a 2.6. Dětský víkend v Automatických mlýnech, Automatické mlýny
- 1.6. 10:00 Cirkusárium, Automatické mlýny – Sál budovy Sila, divadlo
- 1.6. 10:00–15:00 Dětský den v Paláci, Congress Centre Pardubice – velký sál
- 1.6. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 1.6. 10:00 Šmoulové tour 2024, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, divadlo
- 1.6. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 1.6. 18:00 Retro párty: Lunetic & band – MC Erik feat. Ivana, Congress Centre Pardubice – velký sál, koncert
- 2.6. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 2.6. 10:00–11:00 Petr Pan, Automatické mlýny – sál budovy Sila, divadlo
- 2.6. 10:30 Běda a Vlt(ava), Dům hudby, koncert
- 2.6. 13:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 3.6. 13:00 Pietní akt k připomenutí 82. výročí heydrichiády na Pardubicku, Památník Zámček Pardubice
- 3.6. 16:30 a 19:00 Od Romea a Julie po West Side Story, Východočeské divadlo – Východočeské divadlo Pardubice, divadlo
- 3.6. 18:30 Na cestě s mámou, Gočárova galerie – Dům U Jonáše, filmový klub
- 4.6. 17:00 ZUŠ Open – Koncert smyčcového oddělení, Základní umělecká škola Havlíčkova – koncertní sál
- 5.6. 18:30 Přírodovjeda lokální i exotická, Vzdělávací centrum Sféra, přednáška
- 5.6. 19:00 Gala Italia, Dům hudby, koncert
- 5.6. 19:00 Holektiv, Terezie Kovalová – Vrány, Automatické mlýny – Silo, koncert
- 5.6. 19:00 Maud & Alberto aneb Vždycky se to splní, Centrum Kosatec, divadlo
- 6.6. 19:00 Elixír a Balagan Trio, Doli Klub, koncert
- 6.6. 16:00 Rok české hudby s Cantus Amici, kostel sv. Bartoloměje, koncert
- 7.6. 18:00 Pernštýnská noc, Pernštýnské náměstí, zámek, festival

Turistické informační centrum
www.pardubice.eu/turista, mobil 775 068 390,
 e-mail: info@ticpardubice.cz

Křížovka o ceny

Gočárovo obilné silo, propojené se sousední galerií obloukem, je ve správě Nadace Automatické mlýny manželů Smetanových. První viditelnou změnou oproti původnímu stavu je odstranění neladících administrativních přístaveb, v nichž fungovala několik let poté, co Smetanovi mlýn koupili, oblíbená pekárna a cukrárna. Před mlýny vznikla alej platanů a pohled na jednu z dominant města má rázem zcela jinou úroveň. Architekti také navrhli dodatečné podsklepení celého Gočárova objektu, kde vzniklo zázemí pro celý veřejný prostor v areálu Automatických mlýnů. Najdeme tu mj. toalety (**TAJENKA**) lidí v době konání veřejných akcí, sklady pro mobilní i technickou místnost pro vytápění celého objektu (pozn. vytápěn je šesti sto dvacet metrů hlubokými ekologickými geotermálními vrty).

Znění tajenky nám poslejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **V HORNÍM PATŘE**. Výherkyně se tentokrát stala paní Marie Smereková. Cena od města Pardubice a Pardubického kraje je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	PRODUKT KOROZE	ČIDLA SLUCHU	ZN. MĚDI	ODDÍL LODÍ NEBO LETADEL	 Pardubice	ČÁST ODĚVU	STAROŘÍMSKÉ MINCE	ZN. TITANU	 Pardubice	VYTŘÍDIT PŘES SÍTO	NÁKUPČÍ	OMÁMENĚ
PAŽE					POPRAVČI				PARK KULTURY A ODDECHU			
VOJENSKÁ JÍDELNÍ MISKA					MOŽNÁ ČISTIDLO MOTORŮ				CIT. PRÁSK- NUTÍ DOPRAVOVAT POŠTOU			
INIČIÁLÝ BAVÍČE I ZERA			MYSY KOCOURCI					PRAVOSLAVNÍ DUCHOVNÍ PĚNIVÝ NÁPOJ				
 Pardubice	OBILNINA	PLANETA PLODIT					KURÝR VYSOKÝ STROM					
TAJENKA												
TRUBKA						OMOTAT OSOBNÍ ZÁJMENO					POSLEDNÍ ROŽMBERK	ZÁBAVY
MORAVSKÁ ŘEKA					JUGOSLÁVSKÉ VÍNO INIČ. HEREČKY KOLÁŘOVÉ					INIČ. PREZ. HAVLA SPZ MOSTU		
SEDADLO (ZAST.)				SPODEK NÁDOBY				BŮH LÁSKY				
OTCOVÉ (NÁREČNĚ)				USAZENINA				PROUDY				

Květnová veteran rallye už po čtyřicáté

Již po několik let se třetí květnovou sobotu v Pardubicích koná Mezinárodní veteran rallye – závod určený pro historická vozidla starší čtyřicet let a jejich majitele.

V sobotu 18. května 2024 se koná již 40. ročník. Od 8:00 hodin se začnou

posádky řadit na Pernštýnském náměstí a připravovat na slavnostní start, který proběhne v 10:30 hodin. Výsledky rallye budou vyhlášovány v 17 hodin.

Kapacita závodu je v letošním roce navýšena na 90 posádek a je beze zbytku naplněna. Nejstarší vozy jsou z po-

čátku dvacátého století, nejvzdálenější účastníci přijedou do Pardubic ze Slovinska a Německa. Na start se postaví 18 motocyklů a 72 automobilů. Účastníky čeká trať o délce bezmála 100 kilometrů, rozdělená do dvou etap. Start obou etap je vždy na Pernštýnském náměstí, tak aby si diváci mohli stroje užít a prohlédnout po celý den.

Pardubice mají bohatou motoristickou historii a její součástí je i historie pardubického Veteran klubu. Veteran klub Pardubice byl založen v roce 1960 a je nejstarším klubem historických vozidel v ČR. V tomto roce také uspořádal pardubický klub i první závod historických vozidel v tehdejší ČSSR a následně v roce 1967 i první Mezinárodní veteran rallye, jejíž tradice pokračuje s malými přestávkami dodnes.

Zveme vás v sobotu 18. května 2024 na Pernštýnské náměstí, na 40. ročník nejstaršího mezinárodního závodu pro historická vozidla v ČR.

David Říha, pořadatel

Stavba parkovacího domu u MFA pokračuje podle plánu

Každý občan Pardubic, projíždějící okolo hokejové arény, si musí všimnout, že výstavba parkovacího domu vedle malé hokejové haly začíná mít již své obrysy. „Jsem velmi rád, že se nám podařilo vyřešit všechny přeložky inženýrských sítí, které v dané lokalitě byly a že se konečně dostala stavba ze země,“ uvedl oblastní ředitel společnosti PORR a.s. Karel Köhler. „Jednalo se opravdu o komplikované území. Práce nám zkomplikovaly i pozůstatky bývalé čerpací stanice, kdy jsme museli řešit odstranění tří původních nádrží,“ dodal.

Předseda představenstva Rozvoje fondu Pardubice a.s. Jan Šárka k tomu dodává: „To nejhorší již máme za sebou a práce běží dle schváleného harmonogramu. Zároveň se musím ohradit vůči některým vyjádřením, že stavba musela být zastavena a hrozí tak její zpoždění a vznik víceprací. Nic takového není pravda, naopak musím pochválit proaktivní přístup všech zúčastněných k řešení komplikací v průběhu stavby.“

V tuto chvíli probíhají práce na provádění monolitických konstrukcí prvního podzemního podlaží a prv-

ního nadzemního podlaží. Zároveň se začínají budovat základy části zázemí pro mládež HC Dynamo Pardubice, kde mladí hokejisté naleznou mimo jiné běžecké dráhy, posilovnu, střelnici, ale i prostory na odpočinek. Místopředseda představenstva Jan Kratochvíl dodává, že 6. března byl podepsán dodatek se zhotovitelem parkovacího domu, který na základě stavebních úprav zlevňuje výstavbu parkovacího domu o 5,5 mil. korun. Navíc tyto stavební úpravy přinesou dalších 18 parkovacích míst pro automobily a 10 parkovacích míst pro motocykly.

Diskuzní fórum

V Pardubicích neumíme udělat nic pořádně

Město Pardubice je rozděleno na 8 obvodů. Obvody vznikly před více než 20 lety. Určitě se osvědčily a přispěly k rozvoji jednotlivých částí města. Život jde ale dál a město by na změny mělo reagovat. Rozdělení činnosti mezi město a obvody se řídí Statutem města. Ten doznal za posledních 20 let jen kosmetické změny a nereflexuje na řadu věcí – třeba na digitalizaci řady agend a činností.

Samostatnou kapitolou je hospodaření pardubických obvodů. Zjednodušeně řečeno, obvody dostávají prostředky na tři oblasti – na správu obvodu, na výdaje v oblasti životního prostředí a na výdaje v oblasti dopravy. Dalo by se říci, že to jsou náklady, na kterých se nedá šetřit. A ejhle, dá. Ke konci roku 2023 měly obvody velké zůstatky na svých účtech, téměř 400 mil. Kč.

Z toho je zřejmé, že obvody neprovádějí to, co se od nich čeká, především v oblasti životního prostředí a v oblasti oprav a údržby

komunikací. Na účtech obvodu jsou obrovské zůstatky, které lze určitě využít i jinak.

Jak je vidět, je čas na změnu fungování veřejné správy (včetně jejího financování) v rámci města. Politici by měli velmi urychleně začít pracovat na novelizaci předpisů města, především do Statutu města ideálně s platností od 1. 1. 2025, která by zajistila potřebné změny v rozdělení kompetencí mezi městem a obvody včetně finančních toků.

Robert Hrdina, zastupitel města (Zelení)

Seniorcentrum

- 6. 5. 13.00 „Hravá kavárnička“
- 15. 5. 13.30 Videoprojekce: „Krkonoše – Špindlerovka 2016“
- 16. 5. 10.00 „Klubíček“ – káva a povídání u ručních prací
- 17. 5. 14.00 Posezení s harmonikou
- 19. 5. 14.00 Taneční odpolední čaj se skupinou Hradecký Šraml, KD Hronovická, vstupné 80,- Kč
- 20. 5. 14.00 Zdravotní přednáška M. Rabové: „Nejčastější úrazy a akutní stavy u vnučat“
- 22. 5. 14.00 Studánky Josefa Hetycha: „Nesmrtelnost Milana Kundery“
- 23. 5. 10.00 „Klubíček“ – káva a povídání u ručních prací
- 27. 5. 14.00 Mgr. M. Baarová: „Beseda o K. J. Erbenovi – 3. část“

Týden pro klima

Město bude v rámci Týdne pro klima ve spolupráci se Službami města Pardubice a.s. pořádat tyto akce:

2.6. cyklojízda v rámci Evropského dne jízdních kol

18. 6. 2024 Smetáčkova stezka – ekologická výchova žáků základních škol Týden pro klima se koná v týdnu od 3. do 9. 6. a bližší informace budou v průběhu května uveřejněny na stránkách tydenproklima.cz.

Dotace na letní tábory

Do 20. 5. mohou pořadatelé letních táborů podávat žádosti o poskytnutí dotací na podporu pobytových, příměstských táborů a příměstských táborů pořádaných při Sportovním parku Pardubice. Žádosti o dotace budou přijímány prostřednictvím aplikace „Portál občana“ dostupné na www.pardubice.eu. Bližší informace u Petry Šnejdrové, tel. 466 859 438, e-mail: petra.snejdrova@mmp.cz.

Rekonstrukce basketbalové haly je na spadnutí

Město schválilo konečný investiční plán pro projekt renovace a rozšíření basketbalové haly v ulici V Ráji 311. Tato hala bude primárně sloužit pro klubové zápasy a tréninky mládežnických týmů BK Pardubice. Plánované úpravy zahrnují modernizaci administrativních, sportovních a ubytovacích prostor a také rozšíření technické infrastruktury haly. Radní chtějí rekonstrukci zahájit ještě letos, hotovo by mohlo být v roce 2026, doba výstavby se očekává přibližně 17 měsíců.

„Investiční náklady podle dokumentace pro provedení stavby činí 164,2 milionů korun. Stávající basketbalová hala v majetku města je již ve velmi špatném technickém stavu, navíc kapacity tělocvičen pro sálové sporty chybí. Součástí projektu je zdvojnásobení tréninkových ploch. Je to první krok k zahájení tolika očekávané rekonstrukce areálu Dukly sportovní. Z těchto důvodů nechceme již čekat na státní dotace, ale díky zodpovědnému hospodaření jsme schopni se pustit do rekonstrukce z vlastních zdrojů s tím, že případná dotace, o kterou budeme žádat Národní sportovní agenturu by byla spíše příjemným bonusem,“ okomentoval financování části první etapy velkolepého projektu Dukly sportovní 1. náměstek primátora Jakub Rychtecký zodpovědný za oblast sportu, ekonomiky a rozpočtu s tím, že v souladu s příslušnou směrnicí radní schválili i návrh finanční rezervy ve výši 16,4 milionu korun na související náklady, jako je technický dozor investora a podobně.

Ambici města získat podporu od státu na tuto důležitou sportovní infrastrukturu potvrzuje i primátor města s vědomím, že přetlak s ohledem na možnosti Národní

sportovní agentury bude velký. „Je naší povinností pokusit se o získání dotace od Národní sportovní agentury na rekonstrukci basketbalové haly v rámci dotačního investičního programu č. 162 52 Regionální sportovní infrastruktura. Maximální možná výše dotace na technické zhodnocení stávající sportovní infrastruktury činí 30 milionů korun,“ vysvětlil primátor města Jan Nadrchal s tím, že město podá žádost o dotaci co nejdříve, neboť výzva programu byla již zveřejněna.

Náměstek Rychtecký spolu s členem projektového týmu Dukly sportovní Pavlem Starou vyjednávali o další finanční podpoře i s Českou basketbalovou federací a Pardubickým krajem. „Dobrou zprávou je, že možnou podporu jsme zaznamenali i od hejtmána Pardubického kraje Martina Netolického v případě zahájení realizace kompletní rekonstrukce haly, kde jednáme o podpoře na sportovní vybavení, jako jsou například basketbalové koše apod., jako tomu bylo v minulosti například u vybavení pro enteria arény nebo fotbalový stadion. I Česká basketbalová federace je připravena podílet se na nákladech na vybavení haly, protože bude sloužit i nadále jako Vrcholové sportovní centrum mládeže CZ basketbalu, ale také pro školení trenérů a rozhodčích a soustředění mládežnických reprezentačních výběrů,“ objasnil náměstek Rychtecký.

Celý komplex basketbalové haly, který doprojektovali projektanti z Energy Benefit, bude jednotný blok. Ten v budoucnu rozšíří další fáze sportovního areálu v souladu s vítězným architektonickým návrhem celého areálu Dukly sportovní, na který má město pravomocné územní rozhodnutí, a na dvoranu a atletickou halu

stavební povolení. To bude mít do konce roku i multifunkční hala.

Z basketbalové haly vznikne špičkové tréninkové centrum

V prvním patře zrekonstruované haly bude umístěna vstupní hala s recepcí, kde bude zbrusu nové schodiště. Tento prostor má být propojen s jednotlivými zázemími, jako jsou šatny na východní straně, posilovna a provoz balneoterapie fyziologie na jižní straně. V centrální části je umístěno basketbalové hřiště s výsuvnými tribunami pro diváky s kapacitou 400 míst. To umožní dvě tréninková hřiště. Ve druhém patře bude umístěn hostel pro sportovce s kapacitou 12 lůžek a administrativní zázemí. „V projektu nechybí ani galerie pro návštěvníky se sociálním zařízením a bufetem. Na střechu haly budou instalovány solární panely. V okolí haly s vjezdem z ulice V Ráji je řešena i doprava v klidu, kde posílujeme počty parkovacích míst,“ uvedl k projektu primátor Jan Nadrchal.

Basketbalový klub v současnosti využívá halu každodenně, a i tak musí využívat i další tělocvičny ve městě, aby zvládl odtrénovat všech 200 dětí v devíti týmech a pěti přípravkách. V dopoledních a poledních hodinách je hala využívána sportovním gymnáziem a ZŠ Resslerova pro hodiny tělesné výchovy nebo individuální tréninky. Zázemí posilovny, které je jediné ve městě připravené plně i na hendikepované sportovce, využívají například rovněž sportovci z klubu Atletika bez bariér. „Po rekonstrukci budou velkou výhodou dvě nově vytvořená tréninková hřiště a možnost provádět dva tréninky současně. Máme dohodu s basketáky, že díky rozšíření kapacity tréninkových jednotek

v rekonstruované hale nebude potřeba využívat ostatních tělocvičen, a to zejména na ZŠ Studánka, Sportovním gymnáziu Pardubice, ZŠ Dubina, ZŠ Polabiny III, a tím bude více prostoru pro další sálové sporty, jako jsou ženský basketbal, florbal nebo házená a podobně. Navíc to otevře více prostoru a času pro tělesnou výchovu pro ZŠ Resslerova na Dukle,“ objasnil náměstek Rychtecký.

Po rekonstrukci se nadále počítá s tím, že hlavním nájemcem haly zůstane mládežnický klub BK Pardubice, jehož činnost a provozní náklady haly podporuje město skrze Program podpory sportu. Díky modernizaci Pardubice udrží svou pozici Vrcholového tréninkového sportovní centra mládeže České basketbalové federace. Město neočekává po rekonstrukci zásadní nárůst provozních nákladů basketbalové haly. Mládežnický klub BK Pardubice v budoucnosti počítá s navýšením počtu hodin tělesné výchovy, zapojením vozíčkářů a dalším pronájmem haly. I nadále budou probíhat pravidelné roční aktivity, včetně tréninkových kempů mládežnických reprezentací, seminářů pro rozhodčí a trenéry a pořádání turnajů pro ZŠ a SŠ. Hala bude také k dispozici pro pronájmy pro judo a další bojové sporty, stejně jako pro pořádání příměstských táborů a podobných akcí.

Investiční záměr včetně financování schválilo Zastupitelstvo města Pardubice. Nyní budou zahájena výběrová řízení na technický dozor investora, na dodavatele stavby a podána žádost o dotaci. V letošním roce bude rovněž zdemolován objekt dřevníku v části areálu u basketbalové haly, který uvolní prostor parkovacím místům.

Pardubice mají mistra Evropy i v taekwondu!

Po mnoha dekadách se Pardubice pyšní mistry světa a Evropy v mnoha sportech a jsme opravdu hrdí, že mezi nimi máme i mistra Evropy v taekwondu, a to staršího juniora Jáchyma Šubrtu.

Po zisku dvou bronzových medailí v předchozím roce v Itálii si letos na mistrovství Evropy ve slovinském Koperu výrazně polepšil. Hned první den získal s týmem starších juniorů zlatou medaili v týmových sestavách. K tomu ještě přidal bramborovou medaili za sebeobranu.

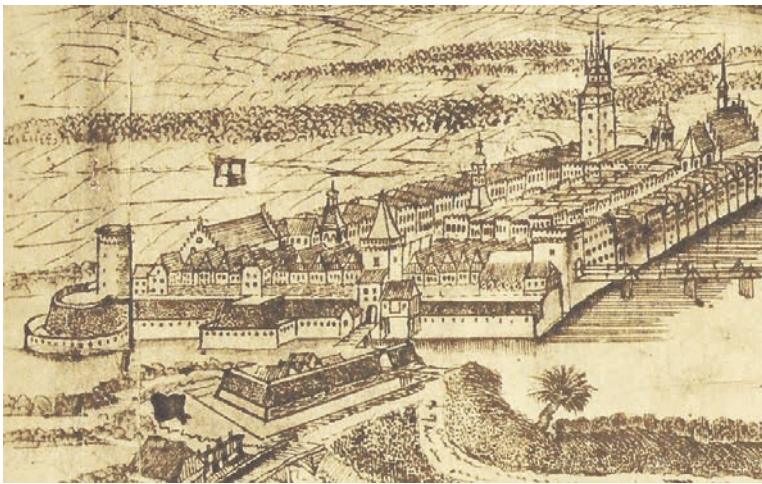
A poslední velmi nadějný výkon předvedl ve sportovním boji, kde ve skupině porazil Angličana a Fina. O postup do boje o medaile se utkal s kazachstánským borcem, který Jáchyma velmi těsně porazil. Takže i přesto, že skončil na nepopulárním, ale skvělém pátém místě, je to obrovský úspěch. Seznámit se s taekwondem můžete tradičně ve Sportovním parku Pardubice.

Více o našem sportu najdete na pardubice.taekwondo.cz.

Radek Kolář, Taekwon-Do ITF Pce

Toulky historií Pardubic

...ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Kresba Pardubic z roku 1688, na níž vlevo vidíme za kostelem Zvěstování P. Marie poškozenou věž (nemá střechu), kterou tam začal stavět Vojtěch z Pernštejna (reprodukce archiv autora).

Dva poslední díly Tulek jsme věnovali vyprávění o Vojtěchovi z Pernštejna, od jehož úmrtí letos uplynulo 490 let a jehož osobnost se letos v Pardubicích i širším regionu na různých úrovních připomíná. Látka se mi rozrostla natolik, že dnešní Toulky nebudou posledním dílem miniseriálu o Vojtěchovi, jak jsem avizoval minule, ale vrátíme se k němu ještě příště.

Po nástupu vlády Vojtěcha z Pernštejna nad Pardubicemi (1521) pravděpodobně ještě pokračovala dostavba některých domů města v hradbách, které začal velkoryse přetvářet zhruba před třemi desetiletími Vojtěchův otec, Vilém z Pernštejna. Vojtěch se rozhodl vložit do půdorysu města nový prvek, městskou věž. Městské věže se zhruba od druhé poloviny 15. a v 16. stol. u nás začaly ve větších městech stavět poměrně často. Reprezentovaly je, demonstrovaly jejich důležitost. Každá taková věž zejména střežila dění ve městě, hlavně v noci, a v případě nějaké hrozby hlásní způsobily z ochozu věže poplach („pokřik“). Někde tam stávali i školení trubáci a z ochozu věže ohlašovali důležité události, ale třeba i každodenní „policejní hodiny“, signálu to pro krčmáře a jejich hosty. Věže se stavěly při radnicích nebo u farních kostelů (sloužily tam též jako zvonice), případně se budovaly jako součást opevnění. Tu pardubickou nechal Vojtěch z Pernštejna stavět poblíž kostela Zvěstování P. Marie (kostel na Komenského nám.), tehdy ještě farního. Stavěla se na prostranství mezi kostelem (jihovýchodně od něj) a opevněním města, vybudovaným tu Vojtěchovým otcem, Vilémem z Pernštejna. Podle tor-

zovitě dochovaných písemných pramenů víme, že město na stavbu vynakládalo peníze v roce 1529 a jistě tak činilo už nějaký čas předtím. Práce ale postupovala pomalu a Vojtěch se dokončení nedočkal. Věž dostavěl až jeho bratr Jan z Pernštejna (1541), který se ovšem zároveň rozhodl řešit funkci městské věže jinak – je to jím postavená Zelená brána, přesněji: věž u brány. Ta Vojtěchova za kostelem Zvěstování P. Marie zmizela beze stopy. Poškozena byla za třicetileté války a postupně chátrala. Její poslední zbytky rozebrali dělníci na stavební materiál roku 1819.

Pernštejnské proměny Pardubic probíhající od sklonku 15. stol. začaly přinášet ovoce. Organismus města i živnosti měšťanů se postupně stabilizovaly, rostl jejich ekonomický potenciál a pan Vojtěch se jej snažil dále stimulovat. Mějme na paměti, že se tím přirozeně také generovaly příjmy vrchnosti. Měšťané mimo jiné ze svých domů, které se stavěly ještě za pana Viléma, postupně spláceli peníze, které většinu z nich kdysi na stavbu velkoryse poskytl. Jednotlivě se sice jednalo o drobné částky, ale v souhrnu se už každoročně scházela slušná suma. A nebyly to samozřejmě jediné platy odváděné městem nebo měšťany vrchnosti. Při podpoře roz-

voje města měl pan Vojtěch z Pernštejna ovšem nejenom fiskální zájmy, ale také (a pravděpodobně především) usiloval o celkovou vybavenost a výstavnost, reprezentativní ráz sídelního města. Vždyť byl jedním z nejbohatších a nejvlivnějších aristokratů v zemi. Činil tak ve stopách svého otce a nešlo jenom o město, ale též o vlastní sídlo, o zámek, k němuž se v našem výkladu dostaneme posléze.

Zmínili jsme se již minule, že bezprostředně po svém příchodu do Pardubic, nechal zřídit za městem na stráni zvané dodnes Na Vinici pět vinic. Vzápětí poté (29. 9. 1524) vydal městu na jeho žádost král Ludvík Jagellonský privilegium na pořádání výhodného svatobartolomějského jarmarku (výročního trhu). Začínal každoročně tři dny před svátkem sv. Bartoloměje (24. 8.) a trval osm dnů (!). Poté se ještě jeden až dva dny odbýval populární „frej-unk“ (také „frejda“), při němž prodejci nabízelí neprodané zboží se slevou. Frej-unk snad může vzdáleně připomínat dnešní prodejní akce supermarketů aj. obchodů. Jarmark, a zvláště takto dlouhý, přitahoval každoročně pozornost prodejců z širokého okolí. Dalo se zde koupit vzácnější a méně dostupné zboží, během jarmarku se konala řada doprovodných a ponejvíce zábavných akcí, místní krčmáři měli žně. Na jarmarku profitovali místní řemeslníci s nabídkou svých produktů, ale i vlastníci městských domů si přišli na své, zvláště pokud měli zásoby piva nebo vína, a mohli nabídnout přichozím trhovcům přístřeší. Škodná určitě nebyla ani městská pokladna. Město vybíralo od příjizdějících clo za dovážené (i donášené) zboží vybírané ve dvou městských branách nebo při přechodu přes labský most. Celní sazebník byl neuvěřitelně pestrý a sofistický. Platilo se dále za prodejní místo na náměstí (jarmarečné) – jinde se pod přísnou pokutou nesmělo prodávat. Někteří zájemci o účast na jarmarku si měsíce předem dojednávávali s konšelským sborem rezervaci pro ně příhodného prodejního místa. Platilo se také z obecní váhy, neboť některé zboží se muselo převážet. Zvláštní sazbu museli platit prodejci některého zvláště „hlídaného“ zboží, jako třeba přespolní řezníci, prodejci ryb, ale třeba také jablek a švestek. Poplatek se vybíral i z vybraných kovářských produktů, jako byly srpy a kosy, nebo i z prodeje

hrnců. V těchto položkách vidíme snahu místních cechů (řezníků, kovářů, hrncířů aj.) co nejvíce znesnadnit prodej přespolní konkurenci.

Podíváme-li se do zlomkovitě dochovaných městských účtů té doby (tzv. městských počtů, což je zajímavé čtení /!/, zjistíme, že např. za rok 1529/1530 (od dubna do dubna) se vybralo do městské pokladny za svatobartolomějský jarmark a pravidelné místní trhy (tj. jednodenní méně náročné akce, konané zpravidla každý týden) celkem asi 153 kop grošů míšeňských, což činilo ve srovnání s celkovými příjmy města za oněch 12 měsíců něco přes 21%. Měli bychom jistě toto číslo ještě porovnat s náklady města na ně. Na takový rozbor tu ale nemáme prostor, a tak se spokojíme aspoň s konstatováním, že náklady byly nižší než příjmy. Důležité je podotknout, že příjmová položka za jarmarku a ostatních trhů měla v městském hospodaření v následujících letech vzestupnou tendenci. Přispívala k tomu i další podpora města Vojtěchem z Pernštejna, jak to budeme mít příležitost v dalším vyprávění ještě také ukázat.

Měšťané nutně potřebovali pro chod svých domácností nějaké pozemky. Běžně chovali domácí a užitková zvířata: vepře, hovězí dobytek nebo kozy, drůbež, případně koně. Pro svou potřebu pěstovali i základní plodiny (zeleninu, luštěniny, obilí aj.). Pole a pastviny v bezprostředním okolí města buď přímo vlastnili, nebo si je aspoň pronajímali z obecních pozemků. Ty, které městu postoupil Vilém z Pernštejna (r. 1509), už přestávaly stačit. Vojtěch z Pernštejna proto souhlasil s tím, že obec a jednotliví měšťané skupovali pozemky sedláků z blízké vesnice Bukoviny a Lhotky. Ty ležely východně od Pardubic ve směru Husovy ulice (úsek přibližně od Židova k pracovně) až někde k Hůrkám. Držitelé tamních usedlostí při svém polním hospodaření už roky čím dál víc trpěli zabíráním kusů polí a podmáčením kvůli tam vybudovaným vodním stavbám jako kanál Halda a na něj napojené blízké rybníky (Studánka, Spojil, Nový pardubický a některé další, menší). A tak během nějakých deseti let Pardubičtí skupili od bukovinských a lhoteckých hospodářů převážně pro pastviny téměř všechny tam využitelné pozemky. Obě vesnice byly už jenom na papíře. **František Šebek**

